

Bundel van de Commissie Mens en Samenleving van 30 september 2021

- 1 Opening
Aanvang: 10.00u.
- 2 Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten
- 3 Raadsvoorstel Tweede begrotingswijziging 2021
Aanvang: 10.00u. FYSIEK
Indicatie behandeltijd: 15 min.
Beleidsveld: Financiën - wethouder Klein
Na het vaststellen van de Programmabegroting kent het jaar drie rondes van technische aanpassingen.. Dit betreft de tweede technische wijziging van de Programmabegroting 2021.
Dossier 2033 voorblad
Raadsvoorstel Tweede begrotingswijziging 2021.docx
Tweede begrotingswijziging 2021 raad.docx
- 4 Raadsvoorstel Deelname experiment Centrale stemopneming (CSO)
Indicatieve aanvang: 10.20 u. FYSIEK
Indicatie behandeltijd: 90 min.
Beleidsveld: Burgerzaken - Burgemeester
Dossier 2142 voorblad
Raadsvoorstel deelname experiment centrale stemopneming.docx
- 4.1 Beantwoording SV 2021, nr. 169 Evaluatie verkiezingen 2021
Dossier 2153 voorblad
Beantwoording SV2021 nr 169 over Evaluatie verkiezingen 2021.pdf

Commissie Mens en Samenleving

Dossiernummer	2033
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	30 september 2021
Agendapunt	3
Omschrijving	Raadsvoorstel Tweede begrotingswijziging 2021
ID	2193
Behandelend ambtenaar	Sebastiaan van den Bogaard
Telefoon	06-13541911
E-mail	sebastiaan.van.den.bogaard@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	Stad Utrecht
Thema	Bestuur en ondersteuning
Portefeuillehouder	Wethouder Klein
Beleidsveld	Financiën
Referendabel	Nee
Reden niet referendabel	Sub d: Raadsvoorstel over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en rekening.
Raadsadviseur (lijst)	Daniëlle Rijnders/Adviescommissie Controle&Financiën, Financiën, Dierenwelzijn, Economische zaken, Milieu en Emissieloos Vervoer, Mobiliteit/06-39276711

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Mens en Samenleving	30 september 2021

Voorgesteld besluit

Voorstel aan de gemeenteraad

Tweede begrotingswijziging 2021

Beleidsveld	Financiën
Organisatieonderdeel	Bedrijfsvoerings- en Strategienetwerk
Opsteller	Sebastiaan van den Bogaard
Kenmerk	volgt
Vergaderdatum Raad	volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De tweede begrotingswijziging 2021 vast te stellen, waarmee technische mutaties en de administratieve verwerking van besluiten van de gemeenteraad worden doorgevoerd in de programmabegroting 2021 en de meerjarenraming.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Drie keer per jaar wordt de (meerjaren) begroting aangepast. De begrotingswijziging is opgebouwd uit technische wijzigingen en waar nodig de administratieve verwerking van eerdere besluiten. Dit is de tweede wijziging van de Programmabegroting 2021.

Context

Aanleiding

Als gevolg van recente besluitvorming van de raad zijn technische mutaties nodig in de Programmabegroting 2021. Deze mutaties vinden driemaal per jaar plaats. De ambitie is dit sneller te verwerken. In enkele stappen wordt toegewerkt naar aanpassing van de besluitvorming over begrotingswijzigingen. De eerste stap is dat we met ingang van de P&C-cyclus van 2021 beginnen met het direct begrotingstechnisch verwerken van de besluiten in P&C-documenten. Die komen dus niet meer terug in de technische wijzigingen. De tweede stap is dat we begrotingstechnische gevolgen van afzonderlijke raadsbesluiten meteen bij het raadsbesluit verwerken. Dit vraagt een aanpassing van werkprocessen. De eerste stappen daarin zijn gezet maar vraagt gezien het aantal aanpassingen om een langere doorlooptijd. Voor de technische begrotingswijzigingen resteren dan nog puur technische punten.

Juridische context

De gemeenteraad beschikt over het budgetrecht op grond de Gemeentewet, als onderdeel van haar kaderstellende rol. Het budgetrecht houdt in dat het college alleen uitgaven kan doen en verplichtingen kan aangaan na toestemming of autorisatie van de raad. Met de vaststelling van de programmabegroting geeft de raad het college deze toestemming.

Bevoegdheid raad

Het budgetrecht heeft betrekking op de programma's (incl. mutaties op reserves), kredieten (investeringen) en bestedingen ten laste van voorzieningen (bijv. beheersplannen groot onderhoud). De bevoegdheid tot het verschuiven van budgetten tussen programma's (incl. mutaties op reserves), kredieten (investeringen) en bestedingen ten laste van voorzieningen (bijv. beheersplannen groot onderhoud) is daarom voorbehouden aan de raad.

Bevoegdheid college

De mutaties van baten en lasten, mutaties in reserves en mutaties tussen programma's worden aan de raad voorgelegd. Mutaties tussen producten, binnen het programma en waarbij geen mutatie in baten, lasten of reserves optreedt worden vastgesteld door het college.

Beoogd effect

Een actuele begroting 2021.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

Vaststelling [Programmabegroting 2021](#) (raadsbesluit [3 december 2020](#))

In de adviescommissie Controle en Financiën van 14 mei 2020 is het voorstel "Technische begrotingswijziging leesbaarder" besproken en geaccordeerd. De bijlage Tweede Begrotingswijziging 2021 Raad is op basis van dit voorstel gemaakt.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	De tweede begrotingswijziging 2021 vast te stellen, waarmee technische mutaties en de administratieve verwerking van besluiten van de gemeenteraad worden doorgevoerd in de programmabegroting 2021 en de meerjarenraming.
Argumenten	
1.1	Hiermee wordt de programmabegroting 2021 en de meerjarenraming geactualiseerd

	De begrotingswijziging is opgebouwd uit mutaties van begrote bedragen zonder beleidsgevolgen (techniek) en waar nodig de administratieve verwerking van eerdere besluiten. De wijzigingen zijn opgenomen in de bijlage Tweede Begrotingswijziging 2021 Raad

Financiën

Dit voorstel betreft de verwerking van de financiële consequenties van eerdere besluiten. Technische wijzigingen zijn budgettair neutraal.

Vervolg

De tweede begrotingswijziging is de tweede van drie wijzigingen van het lopende jaar. Het begrotingsjaar 2021 wordt afgerond met de jaarstukken 2021.

Participatie

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Niet-Referendabel

Het raadsbesluit op dit voorstel is niet referendabel. Het betreft een raadsvoorstel over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en rekening (artikel 3 lid 2 onder de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen

- Tweede Begrotingswijziging 2021 Raad

Bijlagen informatief

-

Tweede begrotingswijziging 2021 raad

De begrotingswijziging bestaat uit technische aanpassingen van de begroting, verwerking van raadsbesluiten en verwerking van besluiten over de cyclusproducten. Een aanpassing is budgettair neutraal. Het duurt drie tot zes maanden voordat van een raadsbesluit de administratieve verwerking in een begrotingswijziging terugkomt. We wijzigen de begroting drie keer per jaar om

- de raad inzicht te geven in de verwerking van de financiële gevolgen van besluitvorming,
- de begroting actueel te houden, onder andere als basis voor het maken van prognoses, en
- te kunnen voldoen aan de eisen rond de rechtmatigheid van de begroting.

Naast de algemene technische posten worden in deze begrotingswijziging de mutaties bij de 'Voorjaarsnota 2021', de budgettair neutrale bijstellingsvoorstellen bij de 'Eerste Bestuursrapportage 2021' en de bestedings- en dekkingsvoorstellen verwerkt. En de begrotingsmutaties met betrekking tot de loon- en prijscompensatie, het restant van het referentiekader Leidsche Rijn en de budgetoverheveling voor uitvoering regelingen CBW (Centraal Bureau WO/WIA).

In de adviescommissie Controle en Financiën van 14 mei 2020 is het voorstel 'Technische begrotingswijziging leesbaarder' besproken. De commissie heeft de daarin gedane voorstellen overgenomen:

- a) Te onderzoeken wat nodig is om mutaties in de begroting meteen bij raadsvoorstel voor te leggen en -bij akkoord op het voorstel- in de begroting te verwerken;
- b) Mutaties die kostentoerekeningen betreffen niet meer in de technische begrotingswijziging op te nemen;
- c) Mutaties voor te leggen op het niveau van het budgetrecht; daarbij lasten- of batenmutaties binnen een programma in een regel samen te voegen in plaats van uitsplitsing per prestatiedoelstelling;
- d) In het algemeen de kwaliteit van de tekstuele toelichting te vergroten en mutaties kleiner dan 50.000 euro niet separaat op te nemen/toe te lichten, en deze regel ook te laten gelden voor storting in en onttrekking aan reserves of voorzieningen.

De voorstellen zijn, met uitzondering van a), conform het verzoek van de commissie sinds de tweede begrotingswijziging 2020 uitgevoerd. Voor voorstel a) wordt een projectgroep geformeerd.

In het vervolg van dit document worden in paragraaf 1.1 de mutaties in de begroting per programma gepresenteerd. In paragraaf 1.2 is een zestal tabellen met cijfers opgenomen die in het kort worden toegelicht. Zo zijn bijvoorbeeld de mutaties in de meerjarenraming in één totaaltabel (tabel 2) weergegeven. Op verzoek van de subcommissie Financiën is, met ingang van de derde begrotingswijziging 2018, tabel 6 toegevoegd waarin de mutaties zijn gerubriceerd naar hun aard.

1.1 Techniek algemeen

In het vervolg van deze paragraaf staan de afzonderlijke mutaties van de tweede begrotingswijziging 2021. De mutaties zijn gerangschikt naar programma volgens de Programmabegroting 2021. Per programma is een tabel opgenomen met de mutaties voor de jaren 2021 tot en met 2024, waarin een uitsplitsing in lasten, baten, onttrekkingen aan en stortingen in de reserves.

Onder iedere tabel worden de daarin genoemde mutaties kort toegelicht, en worden de bijbehorende regels met de verschuiving van begrotingsbedragen getoond. Per regel wordt het bedrag vermeld met erbij aangegeven het programma en of het lasten dan wel baten betreft. Ook staat er vermeld of de verschuiving incidenteel of structureel is en voor welk jaar of welke jaren deze geldt.

Indien de regel een verhoging van de lasten of baten betreft begint deze regel met 'Stijging'. En indien de regel een verlaging van de lasten of baten betreft begint deze met 'Daling'. Hetzelfde geldt voor onttrekkingen aan en stortingen in de reserves.

Conform het in de inleiding van dit document genoemde voorstel aan de adviescommissie Controle en Financiën zijn de mutaties in de begroting kleiner dan 0,05 miljoen euro in de lasten en in de baten als ook voor storting in en onttrekking aan reserves of voorzieningen niet apart opgenomen en toegelicht. De betreffende bedragen worden per programma getotaliseerd en getoond in de tabellen achter 'Mutaties < 0,05 miljoen euro'.

1.1.1 Bewoners en Bestuur

Bedragen in 1.000 euro

	2021				2022				2023				2024			
Bewoners en Bestuur	lasten	baten	onttrek- king.	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting
Mutatie 1	115	115			115	115			115	115			115	115		
Mutaties < 0,05 miljoen euro	-9				-9				-9				-9			
Totaal Bewoners en Bestuur	106	115	0	0	106	115	0	0	106	115	0	0	106	115	0	0

Mutatie 1 - Overheveling Mobiliteitsconvenant U10

De werkzaamheden die de gemeente Utrecht in het kader van de U10 doet worden centraal ondergebracht bij het Bedrijfsvoerings- en Strategie Netwerk van de gemeente (programma Bewoners & Bestuur). Deze mutatie in de begroting verhoogt de baten en lasten in het programma Bewoners en Bestuur. In het programma Bereikbaarheid worden de baten en lasten verlaagd.

Stijging	Bewoners en Bestuur	Baten	Structureel vanaf	2021	115.000
Daling	Bereikbaarheid	Baten	Structureel vanaf	2021	-115.000
Daling	Bereikbaarheid	Lasten	Structureel vanaf	2021	-115.000
Stijging	Bewoners en Bestuur	Lasten	Structureel vanaf	2021	115.000

1.1.2 Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed

Bedragen in 1.000 euro

	2021				2022				2023				2024			
	lasten	baten	onttrek- king.	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting
Mutatie 2	110				110				110				110			
Mutaties < 0,05 miljoen euro																
Totaal Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	110	0	0	0	110	0	0	0	110	0	0	0	110	0	0	0

Mutatie 2 - Programma Veiligheid - Inzet VTH bij aanpak ondermijning

De mutatie betreft de structurele inzet van toezichthouders en handhavers ten behoeve van de aanpak van ondermijning. Deze aanpak maakt onderdeel uit van het programma Veiligheid. Door deze mutatie wordt het beschikbare budget structureel overgeheveld van het organisatieonderdeel 'Openbare Orde en Veiligheid' (OOV) naar het organisatieonderdeel 'Vergunningen, Toezicht en Handhaving' (VTH). De middelen blijven ingezet worden ten behoeve van het programma Veiligheid.

Daling	Veiligheid	Lasten	Structureel vanaf	2021	-110.000
Stijging	Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	Lasten	Structureel vanaf	2021	110.000

1.1.3 Duurzaamheid

Geen mutaties.

1.1.4 Bereikbaarheid

Bedragen in 1.000 euro

	2021				2022				2023				2024			
Bereikbaarheid	lasten	baten	onttrek- king.	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting
Mutatie 1	-115	-115			-115	-115			-115	-115			-115	-115		
Mutaties < 0,05 miljoen euro																
Totaal Bereikbaarheid	-115	-115	0	0	-115	-115	0	0	-115	-115	0	0	-115	-115	0	0

Mutatie 1 – zie programma Bewoners en Bestuur.

1.1.5 Openbare Ruimte en Groen

Bedragen in 1.000 euro

	2021				2022				2023				2024			
Openbare Ruimte en Groen	lasten	baten	onttrek- king.	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting
Mutatie 3	111	131			111	131			111	131			111	131		
Mutatie 4	1.853	1.853			1.853	1.853			1.853	1.853			1.853	1.853		
Mutatie 5	9.131	9.131			9.131	9.131			9.131	9.131			9.131	9.131		
Mutaties < 0,05 miljoen euro	12	33			12	33			12	33			12	33		
Totaal Openbare Ruimte en Groen	11.107	11.149	0	0	11.107	11.149	0	0	11.107	11.149	0	0	11.107	11.149	0	0

Mutatie 3 - Tarieven Begraafplaatsen 2021

Deze mutatie betreft een actualisatie van de begroting Begraafplaatsen conform vaststelling raadsbesluit 2020/117 Verordening begraafplaatsrechten 2021, dat is vastgesteld 3 december 2020. Door aanpassing van de tarieven en stijging van het aantal te verwachten begravingen stijgen de verwachte inkomsten met 0,125 miljoen euro. De lasten van de dienstverlening stijgen met 0,131 miljoen euro. De toevoeging van de voorziening Grafrechten onbepaalde tijd stijgt met 0,001 miljoen euro voor toekomstig onderhoud en de voorziening daalt met 0,007 miljoen euro voor het onderhoud van de huidige grafrechten onbepaalde tijd.

NB: In de voorgaande tabel met de cijfers per mutatie is het saldo van de storting in en de onttrekking aan de voorziening in de baten opgenomen.

Stijging	Openbare Ruimte en Groen	Baten	Structureel vanaf	2021	125.337
Stijging	Openbare Ruimte en Groen	Onttrekking voorziening	Structureel vanaf	2021	5.776
Stijging	Openbare Ruimte en Groen	Lasten	Structureel vanaf	2021	111.343
Stijging	Overhead	Lasten	Structureel vanaf	2021	19.770

Mutatie 4 - Tarieven rioolheffing 2021

Deze mutatie in de begroting is een uitwerking van het raadsbesluit nummer 125, waarmee het tarief voor de rioolheffing 2021 is vastgesteld. In dit raadsbesluit is vastgelegd dat het tarief voor de rioolheffing wordt geïndexeerd. Het tarief voor eigenaren komt daarmee op €228,32 per perceel en het gebruikersdeel komt op €1,67 per m3. Middels deze mutatie worden de nieuwe tarieven in de betreffende producten verwerkt.

NB: In de voorgaande tabel met de cijfers per mutatie is de storting in de voorziening in de lasten opgenomen.

Stijging	Openbare Ruimte en Groen	Baten	Structureel vanaf	2021	1.853.000
Stijging	Openbare Ruimte en Groen	Storting voorziening	Structureel vanaf	2021	453.000
Stijging	Openbare Ruimte en Groen	Lasten	Structureel vanaf	2021	1.400.000

Mutatie 5 - Afvalstoffenheffing tarief 2021

Bij het vaststellen van de Programmabegroting 2021 op 3 december 2020 zijn de tarieven voor Afvalstoffenheffing voor 2021 vastgesteld. Met deze mutatie in de begroting komen de budgetten op de juiste producten van Afvalstoffenheffing terecht conform deze vastgestelde tarieven.

Stijging	Openbare Ruimte en Groen	Baten	Structureel vanaf	2021	9.131.145
Stijging	Openbare Ruimte en Groen	Lasten	Structureel vanaf	2021	9.131.145

1.1.6 Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen

Bedragen in 1.000 euro

	2021				2022				2023				2024			
	lasten	baten	onttrek- king.	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting
Mutaties < 0,05 miljoen euro	-25				-25				-25				-25			
Totaal Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	-25	0	0	0	-25	0	0	0	-25	0	0	0	-25	0	0	0

1.1.7 Werk en Inkomen

Bedragen in 1.000 euro

	2021				2022				2023				2024			
Werk en Inkomen	lasten	baten	onttrek- king.	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting
Mutatie 6	8.137	8.137			8.137	8.137			8.137	8.137			8.137	8.137		
Mutaties < 0,05 miljoen euro																
Totaal Werk en Inkomen	8.137	8.137	0	0	8.137	8.137	0	0	8.137	8.137	0	0	8.137	8.137	0	0

Mutatie 6 - Nader voorlopig BUIG budget 2021

Hiermee passen we onze begroting aan op basis van het meest recente BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten) budget. Jaarlijks ontvangen wij op drie momenten een bijstelling van deze aan ons beschikbaar gestelde bijstandsbudgetten. Achtereenvolgens het voorlopig budget, het nader voorlopig budget en het definitief budget. Aan de inkomstenkant was 137,3 miljoen euro begroot en dat wordt 145,4 miljoen euro op basis van het nader voorlopig budget 2021. Per saldo een stijging van 8,1 miljoen euro. De begroting aan de uitgavenkant stijgt conform mee van 147,6 miljoen euro naar 155,7 miljoen euro.

Stijging	Werk en Inkomen	Baten	Structureel vanaf	2021	8.136.744
Stijging	Werk en Inkomen	Lasten	Structureel vanaf	2021	8.136.744

1.1.8 Onderwijs

Bedragen in 1.000 euro

	2021				2022				2023				2024			
Onderwijs	lasten	baten	onttrek- king.	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting
Mutatie 7	-238		-238		-238		-238		-238		-238		-238		-238	
Mutatie 8			277	277												
Mutatie 9	1.700		1.700													
Mutatie 10	-217				-50				267							
Mutatie 12	-907			907	907		907									
Mutaties < 0,05 miljoen euro	10		11	1	11		11		11		11		11		11	
Totaal Onderwijs	349	0	1.751	1.186	630	0	680	0	40	0	-227	0	-227	0	-227	0

Mutatie 7 - Jaarlijkse actualisatie kapitaallasten investeringen Onderwijshuisvesting

De kapitaallasten van gereed gemelde investeringen bestaan uit afschrijvingen en rente. Jaarlijks wijzigt de onderlinge verhouding tussen de afschrijvings- en rentecomponent. Dit komt omdat de boekwaarde ieder jaar lager wordt door afschrijving. De rente wordt berekend over de actuele boekwaarde en daardoor worden de rentekosten ook ieder jaar lager. De afschrijvingscomponent stijgt met hetzelfde bedrag als de daling van de rentelasten, waardoor de totale kapitaallasten uiteindelijk gelijk blijven. Door middel van deze begrotingswijziging actualiseren we de begrote kapitaallasten van het programma Onderwijshuisvesting.

Daling	Onderwijs	Onttrekking reserve	Structureel vanaf	2021	-238.001
Daling	Onderwijs	Lasten	Structureel vanaf	2021	-238.001

Mutatie 8 - Overheveling reserve van 'Masterplan primair onderwijs' naar 'Masterplan onderwijshuisvesting'

Met deze mutatie worden de middelen van de reserve 'Masterplan primair onderwijs' overgeheveld naar de reserve 'Meerjarenperspectief onderwijshuisvesting'. De reserve 'Masterplan primair onderwijs' wordt bij de jaarrekening 2021 opgeheven. Het 'Masterplan primair onderwijs' is de voorloper van het 'Meerjarenperspectief onderwijshuisvesting'. Beiden dienen hetzelfde doel. Deze mutatie leidt er ook toe dat het aantal reserves, die onderwijshuisvesting in beheer heeft, wordt gereduceerd.

Stijging	Onderwijs	Onttrekking reserve	Incidenteel	2021	277.383
Stijging	Onderwijs	Storting reserve	Incidenteel	2021	277.383

Mutatie 9 - Overheveling (vaste activa) reserve naar exploitatie

Op 8 december 2020 heeft het college ingestemd met het voorstel 'Programma en overzicht voorzieningen huisvesting onderwijs 2021'. Daarin wordt voorgesteld om middelen in de vaste activa reserve in te zetten voor exploitatie uitgaven vanwege het vervallen van een aantal investeringsprojecten binnen het programma Onderwijs. Tevens wordt uit de reserve 'Meerjarenperspectief onderwijshuisvesting' een onttrekking begroot ter dekking van exploitatie uitgaven. Ook deze onttrekking is in het voorstel van 8 december 2020 opgenomen.

Stijging	Onderwijs	Onttrekking reserve	Incidenteel	2021	1.700.487
Stijging	Onderwijs	Lasten	Incidenteel	2021	1.700.487

Mutatie 10 - MBO uitvoeringsplan herverdeling budget over de jaren 2021-2023

In verband met de coronamaatregelen is besloten om de termijn voor de realisatie van de activiteiten van de eerste subsidieronde van het MBO-uitvoeringsplan te verlengen tot en met augustus 2021. Zo loopt de termijn gelijk met het schooljaar en hebben de MBO-instellingen langer de tijd om de middelen in te zetten en te werken aan de doelstellingen van het uitvoeringsplan. We kiezen ervoor om ook de tweede subsidieronde gelijk te trekken met de schooljaren van de MBO-instellingen, dus tot en met augustus 2023. Zo sluit de subsidieperiode goed aan op de eerste subsidieaanvraag en op de planning van de MBO-instellingen.

Daling	Onderwijs	Lasten	Incidenteel	2021	-216.670
Stijging	Algemene Middelen	Storting reserve	Incidenteel	2021	216.670
Daling	Onderwijs	Lasten	Incidenteel	2022	-50.000
Stijging	Algemene Middelen	Storting reserve	Incidenteel	2022	50.000
Stijging	Algemene Middelen	Onttrekking reserve	Incidenteel	2023	266.670
Stijging	Onderwijs	Lasten	Incidenteel	2023	266.670

Mutatie 11 - Verwerken meerjarenbeeld VJN 2019/PB 2021 Onderwijs

Nog niet alle knelpunten en wensen, die door de raad bij de Voorjaarsnota 2019 (raadsbesluit nummer 30; 18-07-2019) en Programmabegroting 2021 (raadsbesluit nummer 100; 03-12-2020) zijn goedgekeurd, zijn met een mutatie in de begroting aan programma Onderwijshuisvesting toegekend. Met deze mutatie worden de betreffende middelen voor de jaren 2025 en verder aan programma Onderwijs toegekend.

NB: In de voorgaande tabel met de cijfers per mutatie is deze niet zichtbaar omdat het de jaren 2025 en verder betreft.

Stijging	Algemene Middelen	Onttrekking reserve	Incidenteel	2025	500.000
Stijging	Onderwijs	Lasten	Incidenteel	2025	500.000
Stijging	Algemene Middelen	Onttrekking reserve	Structureel vanaf	2026	950.000
Stijging	Onderwijs	Lasten	Structureel vanaf	2026	950.000

Mutatie 12 - Utrecht Leert! doorzetten restant budget 2020

Jaarlijks ontvangen we voor het programma 'Utrecht Leert!' een bijdrage van 1 miljoen euro vanuit het Rijk. Het programma is gestart in het schooljaar 2019-2020 en loopt tot en met het schooljaar 2022-2023. Het Rijk heeft de eerste bijdrage in september 2019 overgemaakt. Omdat in 2020 opnieuw een bijdrage is ontvangen van 1 miljoen euro zijn de niet bestede middelen van 907.000 euro voor schooljaar 2019-2020 pas aan het eind van het programma (namelijk in 2023) nodig. Met deze mutatie passen we de begroting daarop aan.

Daling	Onderwijs	Lasten	Incidenteel	2021	-907.000
Stijging	Onderwijs	Storting reserve	Incidenteel	2021	907.000
Stijging	Onderwijs	Onttrekking reserve	Incidenteel	2022	907.000
Stijging	Onderwijs	Lasten	Incidenteel	2022	907.000

Mutatie 13 - Vrijval reserve Bibliotheek

De reserve Bibliotheek (groot 225.327 euro) kan vrijvallen en worden overgeheveld naar de Algemene Dekkingsreserve. In 2019 is een extra subsidie verleend van 250.000 euro voor extra kosten van de investering in de nieuwe bibliotheek aan de Neude in de periode 29/11/2019 – 31/12/2019. Dit bedrag had destijds van de reserve afgeboekt moeten worden en overgezet naar de Algemene Dekkingsreserve. Dat is niet gebeurd. Met deze mutatie in de begroting wordt dit rechtgezet.

NB: In de voorgaande tabel met de cijfers per mutatie is deze niet zichtbaar omdat het geen lasten en baten betreft.

Stijging	Algemene Middelen	Storting reserve	Incidenteel	2021	225.327
Stijging	Onderwijs	Onttrekking reserve	Incidenteel	2021	225.327

1.1.9 Ondersteuning op Maat

Bedragen in 1.000 euro

	2021				2022				2023				2024			
Ondersteuning op Maat	lasten	baten	onttrek- king.	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting
Mutatie 14	-123				-123				-123				-123			
Mutaties < 0,05 miljoen euro																
Totaal Ondersteuning op Maat	-123	0	0	0	-123	0	0	0	-123	0	0	0	-123	0	0	0

Mutatie 14 - Correctie strategische personeelsplanning Maatschappelijke Ontwikkeling

Het uitvoeren van de strategische personeelsplanning bij het organisatieonderdeel Maatschappelijke Ontwikkeling (SPP MO) in 2020 heeft consequenties gehad voor de formatie. De formatie staat al goed, maar de dekking nog niet. Met deze mutatie in de begroting wordt de aanvullende dekking voor het SPP MO geregeld. Deze landen administratief in het programma Overhead en de gemaakte kosten worden toegerekend aan programma's waar het organisatieonderdeel Maatschappelijke Ontwikkeling voor aan werkt.

Daling	Ondersteuning op Maat	Lasten	Structureel vanaf	2021	-122.936
Stijging	Overhead	Lasten	Structureel vanaf	2021	122.936

1.1.10 Volksgezondheid

Bedragen in 1.000 euro

	2021				2022				2023				2024			
Volksgezondheid	lasten	baten	onttrek- king.	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting
Mutatie 15	-247	66			133	37			133	37			133	37		
Mutatie 16	380	380														
Mutaties < 0,05 miljoen euro																
Totaal Volksgezondheid	133	446	0	0	133	37	0	0	133	37	0	0	133	37	0	0

Mutatie 15 - Verwerking herijking capaciteit Volksgezondheid 2021

De herijking van de capaciteit 2021 en verder is vastgesteld in het MT van Volksgezondheid op 24 november 2020. Wij verhogen de loon- en inhuurkosten incidenteel om invulling te geven met name aan de implementatie visus en ondergewicht en Corona pakket 2 (beiden dekking Voorjaarsnota 2021) en inzet van de 'Gezond in de Stad' middelen. Deze landen administratief in het programma Overhead en de gemaakte kosten worden toegerekend aan het product Volksgezondheid binnen het programma Volksgezondheid. En wij verlagen de loonkosten structureel (structurele daling programma Overhead) met name als gevolg van de effectuering van de ombuiging in verband met 'Permanent prioriteren' (Programmabegroting 2021).

Stijging	Volksgezondheid	Baten	Incidenteel	2021	29.140
Stijging	Volksgezondheid	Baten	Structureel vanaf	2021	36.653
Daling	Volksgezondheid	Lasten	Incidenteel	2021	-113.149
Daling	Volksgezondheid	Lasten	Structureel vanaf	2021	-133.470
Stijging	Overhead	Lasten	Incidenteel	2021	409.229
Daling	Overhead	Lasten	Structureel vanaf	2021	-96.817

Mutatie 16 - Opleiding arts Maatschappij en Gezondheid

Jaarlijks wordt de subsidie voor de opleiding tot arts Maatschappij en Gezondheid toegekend. Met deze mutatie wordt het bedrag hiervoor in de begroting van Volksgezondheid voor 2021 opgenomen.

Stijging	Volksgezondheid	Baten	Incidenteel	2021	380.000
Stijging	Volksgezondheid	Lasten	Incidenteel	2021	380.000

1.1.11 Veiligheid

Bedragen in 1.000 euro

	2021				2022				2023				2024			
Veiligheid	lasten	baten	onttrek- king.	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting
Mutatie 2	-110				-110				-110				-110			
Mutatie 17	545	545														
Mutatie 18	66	66														
Mutatie 19	410	410			1.220	1.220										
Mutaties < 0,05 miljoen euro																
Totaal Veiligheid	911	1.021	0	0	1.110	1.220	0	0	-110	0	0	0	-110	0	0	0

Mutatie 2 – zie programma Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed.

Mutatie 17 - Versterkingsgelden aanpak radicalisering, extremisme en terrorisme 2021

De 'Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid' (NCTV) heeft voor 2021 incidentele middelen beschikbaar gesteld aan de gemeente Utrecht voor de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme. De middelen worden met deze mutatie in de begroting van het programma Veiligheid verwerkt.

Stijging	Veiligheid	Baten	Incidenteel	2021	545.050
Stijging	Veiligheid	Lasten	Incidenteel	2021	545.050

Mutatie 18 - Bijdrage J&V - Ontwikkeling Monitor Fluïde Netwerken 2021

Vanuit het ministerie van Justitie & Veiligheid is voor 2021 een incidentele bijdrage beschikbaar gesteld ten behoeve van de ontwikkeling van de 'Monitor Fluïde Netwerken'. Met deze mutatie wordt de bijdrage in de begroting van het programma Veiligheid opgenomen.

Stijging	Veiligheid	Baten	Incidenteel	2021	66.000
Stijging	Veiligheid	Lasten	Incidenteel	2021	66.000

Mutatie 19 - Toekenning BOTOC gelden

Vanuit het Rijk, het ministerie van Justitie & Veiligheid, is een specifieke uitkering beschikbaar gesteld voor de (preventieve) aanpak om ondermijning tegen te gaan. Met deze mutatie wordt de uitkering voor de jaren 2021 en 2022 in de begroting van het programma Veiligheid opgenomen.

Stijging	Veiligheid	Baten	Incidenteel	2021	410.000
Stijging	Veiligheid	Lasten	Incidenteel	2021	410.000
Stijging	Veiligheid	Baten	Incidenteel	2022	1.220.000
Stijging	Veiligheid	Lasten	Incidenteel	2022	1.220.000

1.1.12 Cultuur

Bedragen in 1.000 euro

	2021				2022				2023				2024			
	lasten	baten	onttrek- king.	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting
Mutaties < 0,05 miljoen euro	-22	-2		-2	-16	-2		-2	-10	-2		-2	-3	-2		-2
Totaal Cultuur	-22	-2	0	-2	-16	-2	0	-2	-10	-2	0	-2	-3	-2	0	-2

1.1.13 Samenleven en Sport

Geen mutaties.

1.1.14 Utrechts Vastgoed

Bedragen in 1.000 euro

	2021				2022				2023				2024			
Utrechts Vastgoed	lasten	baten	onttrek- king.	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting
Mutatie 21	82		82		82		82		82		82		82		82	
Mutaties < 0,05 miljoen euro	-29	-21	-9		-29	-21	-9		-29	-21	-9		-29	-21	-9	
Totaal Utrechts Vastgoed	53	-21	74	0	53	-21	74	0	53	-21	74	0	53	-21	74	0

Mutatie 20 - Kapitaalgoederen vastgoed Programmabegroting 2021

Bij de Voorjaarsnota 2019 is besloten dat de investeringen vanuit de Nota Kapitaalgoederen gedekt zullen worden vanuit de algemene dekkingsreserve. In het geactualiseerde financiële beeld bij de Programmabegroting 2021 is dit voor de periode 2020-2024 in beeld gebracht. Het knelpunt voor 2024 bedraagt 0,453 miljoen euro en is vanaf 2024 structureel voor dit bedrag in het begrotingssysteem verwerkt. Er zit echter een oploop in dit knelpunt, in 2025 0,591 miljoen euro en in 2026 0,682 miljoen euro. Met deze mutatie passen we het knelpunt voor de jaren 2025 en 2026 tot het juiste bedrag aan.

NB: In de voorgaande tabel met de cijfers per mutatie is deze niet zichtbaar omdat het de jaren 2025 en verder betreft.

Stijging	Algemene Middelen	Onttrekking reserve	Incidenteel	2025	138.000
Stijging	Utrechts Vastgoed	Lasten	Incidenteel	2025	138.000
Stijging	Algemene Middelen	Onttrekking reserve	Incidenteel	2026	229.000
Stijging	Utrecht Vastgoed	Lasten	Incidenteel	2026	229.000

Mutatie 21 - Verwerking gereed meldingen bij Jaarstukken 2020

In 2020 zijn diverse investeringsprojecten opgeleverd in het kader van het programma Vastgoed. Deze investeringsprojecten worden gespecificeerd in de Jaarstukken 2020 (Paragraaf Investeringsprojecten en onderhoud kapitaalgoederen). De kapitaallasten moeten na de oplevering van de investeringsprojecten in de begroting worden verwerkt. Met deze boeking verwerken we de gereed melding van het Stadhuis, de Stadhuisbrug, de bezoekerslift Domtoren en de Trumanlaan 70 in de begroting.

Stijging	Utrechts Vastgoed	Onttrekking reserve	Structureel vanaf	2021	82.406
Stijging	Utrechts Vastgoed	Lasten	Structureel vanaf	2021	82.406

1.1.15 Algemene Middelen

Bedragen in 1.000 euro

	2021				2022				2023				2024			
Algemene Middelen	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting
Mutatie 10				217				50				267				
Mutaties < 0,05 miljoen euro	-250				-256				-262				-269			
Totaal Algemene Middelen	-250	0	0	217	-256	0	0	50	-262	0	267	0	-269	0	0	0

Mutatie 10 – zie programma Onderwijs.

Mutatie 11 - zie programma Onderwijs.

NB: In de voorgaande tabel met de cijfers per mutatie is deze niet zichtbaar omdat het de jaren 2025 en verder betreft.

Mutatie 13 - zie programma Onderwijs.

NB: In de voorgaande tabel met de cijfers per mutatie is deze niet zichtbaar omdat het geen lasten en baten betreft.

Mutatie 20 - zie programma Utrechts Vastgoed.

NB: In de voorgaande tabel met de cijfers per mutatie is deze niet zichtbaar omdat het de jaren 2025 en verder betreft.

Mutaties < 0,05 miljoen euro.

Tot en met de verantwoording en de begroting 2019 was de vennootschapsbelasting als onderdeel van de algemene middelen opgenomen. Op grond van het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' moet de vennootschapsbelasting als een apart onderdeel in de programmaverantwoording en in het overzicht van baten en lasten zichtbaar zijn. Jaarlijks is een bedrag van 0,25 miljoen euro begroot. Dit bedrag is structureel in de begrotingen vanaf 2021 opgenomen en loopt mee onder de mutaties < 0,05 miljoen euro. In de tabellen is 'Vennootschapsbelasting' als programma zichtbaar.

1.1.16 Overhead

Bedragen in 1.000 euro

	2021				2022				2023				2024			
Overhead	lasten	baten	onttrek- king.	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting	lasten	baten	onttrek- king	storting
Mutatie 14	123				123				123				123			
Mutatie 15	312				-97				-97				-97			
Mutatie 3	20				20				20				20			
Mutaties < 0,05 miljoen euro	77				77				77				77			
Totaal Overhead	533	0	0	0	123	0	0	0	123	0	0	0	123	0	0	0

Mutatie 14 – zie programma Ondersteuning op Maat.

Mutatie 15 – zie programma Volksgezondheid.

Mutatie 3 – zie programma Openbare Ruimte en Groen.

1.2 Begrotingscijfers in tabellen

In het vervolg van deze paragraaf staan in tabel 1 de mutaties van de tweede begrotingswijziging 2021, gesaldeerd per programma. De kolom 'Algemeen' in die tabel laat de bedragen van de mutaties zien die genoemd zijn in voorgaande paragraaf 1.1.

Bij de verwerking van de begrotingsmutaties uit de Programmabegroting 2021 zijn destijds de geraamde coronakosten vooraf onttrokken aan de algemene dekkingsreserve en de geraamde kosten van de maatregelpakketten aan de bestemmingsreserve maatregelen corona. De afrekeningen vinden echter achteraf plaats op basis van de werkelijke kosten. De onttrekkingen zijn conform het [raadsvoorstel bij de begroting 2021](#) ongedaan gemaakt onder het programma 'Algemene Middelen'.

Vanuit de programma's 'Overhead' en 'Algemene Middelen' worden kosten verdeeld naar overige programma's en verdelen de organisatieonderdelen de kosten weer binnen of tussen programma's. Die kostentoerekening tussen de programma's is verwerkt. Het resultaat hiervan is in tabel 1 in de kolom 'Kostentoerekening' weergegeven.

Daarnaast zijn in genoemde tabel opgenomen in de tweede kolom de 'Verplichte posten' met de budgetoverheveling voor uitvoering regelingen CBW (Centraal Bureau WO/WIA). In de derde kolom de bestedings- en dekkingsvoorstellen. En in de vierde kolom staan de cijfers bij de mutaties uit de 'Voorjaarsnota 2021', de budgettaire neutrale bijstuuringsvoorstellen bij de 'Eerste Bestuursrapportage 2021', de loon- en prijscompensatie en het restant van het referentiekader Leidsche Rijn.

In het vervolg zijn de volgende tabellen opgenomen:

Tabel 1 met de mutaties tweede begrotingswijziging 2021.

Tabel 2 met de mutaties meerjarenraming 2022 – 2026.

Tabel 3 met de actuele begroting 2021 waarin de nominale begroting plus de mutaties per wijzigingsronde.

Tabel 4 met de actuele programmaraming 2021.

Tabel 5 met de actuele productraming 2021.

Tabel 6 met de categorisering naar aard en oorzaak van de mutaties.

Tabel 1. Mutaties tweede begrotingswijziging 2021

Bedragen in 1.000 euro

	Algemeen	Verplichte posten	Bestedings- en dekkingsvoorstellen	Budgettaire neutrale bijsturingen- voorstellen inclusief Voorjaarsnota / 1 ^e Berap, loon- en prijscompensatie en restant LR	Kostentoerekening	Totaal resultaat
Bewoners en Bestuur	115	0	0	0	0	115
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	0	0	0	-29.590	0	-29.590
Duurzaamheid	0	0	0	2.309	0	2.309
Bereikbaarheid	-115	0	0	9.664	0	9.549
Openbare Ruimte en Groen	11.149	0	0	560	0	11.709
Werk en Inkomen	8.137	0	0	0	0	8.137
Volksgezondheid	446	0	0	0	0	446
Veiligheid	1.021	0	0	0	0	1.021
Cultuur	-2	0	0	0	0	-2
Utrechts Vastgoed	-21	0	0	0	0	-21
Algemene Middelen	-25.275	0	0	13.486	0	-11.789
Totaal baten	-4.545	0	0	-3.571	0	-8.116
Bewoners en Bestuur	106	-142	1.167	271	843	2.246
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	110	-293	989	-25.019	-93	-24.306
Duurzaamheid	0	0	2.097	2.527	0	4.624
Bereikbaarheid	-115	0	0	8.925	-40	8.770
Openbare Ruimte en Groen	11.107	-388	200	4.338	6	15.264
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	-25	0	0	261	0	236
Werk en Inkomen	8.137	-538	7.618	-190	159	15.185
Onderwijs	349	0	1.037	-975	0	411
Ondersteuning op Maat	-123	0	339	17.553	14	17.783
Volksgezondheid	133	0	145	544	108	930
Veiligheid	911	-77	226	652	-42	1.670
Cultuur	-22	-10	807	1.151	53	1.979
Samenleven en Sport	0	-103	0	102	0	-1
Utrechts Vastgoed	53	-2.063	0	2.350	0	340
Algemene Middelen	-67.202	0	0	4.449	0	-62.753
Overhead	533	1.600	706	3.232	-1.007	5.063

Vennootschapsbelasting	250	0	0	0	0	250
Totaal lasten	-45.798	-2.015	15.331	20.172	0	-12.310
Saldo van baten en lasten	41.253	2.015	-15.331	-23.743	0	4.194

Bewoners en Bestuur	0	0	1.167	92	0	1.259
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	0	0	1.068	36.503	0	37.571
Duurzaamheid	0	0	2.097	323	0	2.420
Bereikbaarheid	0	0	0	1.307	0	1.307
Openbare Ruimte en Groen	0	0	200	988	0	1.188
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	0	0	0	2.500	0	2.500
Werk en Inkomen	0	0	7.618	0	0	7.618
Onderwijs	1.751	0	1.037	0	0	2.788
Ondersteuning op Maat	0	0	1.539	0	0	1.539
Volksgezondheid	0	0	145	0	0	145
Veiligheid	0	0	226	0	0	226
Cultuur	0	0	807	0	0	807
Utrechts Vastgoed	74	0	0	18.300	0	18.374
Algemene Middelen	-66.952	0	0	25.665	0	-41.287
Overhead	0	0	706	0	0	706
Totaal onttrekking reserves	-65.127	0	16.610	85.678	0	37.160
Bewoners en Bestuur	0	0	0	58	0	58
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	0	0	79	28.687	0	28.766
Duurzaamheid	0	0	0	100	0	100
Bereikbaarheid	0	0	0	8.440	0	8.440
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	0	0	0	2.500	0	2.500
Onderwijs	1.186	0	0	0	0	1.186
Ondersteuning op Maat	0	0	1.200	0	0	1.200
Cultuur	-2	0	0	0	0	-2
Utrechts Vastgoed	0	2.015	0	1.000	0	3.015
Algemene Middelen	-25.058	0	0	21.149	0	-3.909
Totaal storting reserves	-23.875	2.015	1.279	61.934	0	41.354

Saldo na mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
-----------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Tabel 2. Mutaties meerjarenraming 2022 – 2026

Bedragen in 1.000 euro

	Mutaties 2022	Mutaties 2023	Mutaties 2024	Mutaties 2025	Mutaties 2026
Bewoners en Bestuur	115	115	115	115	115
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	-71.932	74.983	29.988	-24.694	-32.294
Duurzaamheid	1.357	215	115	115	115
Bereikbaarheid	11.214	5.926	6.606	6.767	1.239
Openbare Ruimte en Groen	11.815	11.815	11.815	11.815	11.815
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	8	8	8	8	8
Werk en Inkomen	8.137	8.137	8.137	8.137	8.137
Volksgezondheid	111	111	111	111	111
Veiligheid	1.239	19	19	19	19
Cultuur	-2	-2	-2	-2	-2
Samenleven en Sport	1.633	1.633	1.633	1.633	1.633
Utrechts Vastgoed	848	848	848	848	848
Algemene Middelen	51.465	50.763	51.319	51.663	51.663
Overhead	152	152	152	152	152
Totaal baten	16.160	154.724	110.864	56.687	43.559
Bewoners en Bestuur	2.775	2.568	2.288	2.483	2.465
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	-71.866	75.564	29.996	-19.780	-35.927
Duurzaamheid	1.700	558	458	458	458
Bereikbaarheid	23.452	5.381	13.984	7.200	6.999
Openbare Ruimte en Groen	18.737	17.814	16.729	17.229	46.942
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	1.570	820	820	645	645
Werk en Inkomen	11.138	11.138	11.138	11.138	11.043
Onderwijs	201	1.297	1.030	1.530	1.905
Ondersteuning op Maat	6.800	7.145	7.145	7.145	7.103
Volksgezondheid	1.325	1.184	1.184	1.184	1.168
Veiligheid	3.702	2.382	2.252	2.190	2.180
Cultuur	2.862	2.868	2.875	2.880	2.886
Samenleven en Sport	9.607	9.607	9.607	9.607	19.730
Utrechts Vastgoed	2.207	2.207	2.207	2.345	5.466
Algemene Middelen	-23.630	1.651	5.294	6.417	6.411
Overhead	8.790	7.172	7.027	7.159	-34.793

Vennootschapsbelasting	250	250	250	250	250
Totaal lasten	-379	149.608	114.287	60.082	44.931
Saldo van lasten en baten	16.539	5.115	-3.423	-3.395	-1.372
Bewoners en Bestuur	0	0	0	0	0
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	-1.271	-218	-681	7.375	0
Duurzaamheid	35	35	35	35	35
Bereikbaarheid	19.397	-4.687	6.790	697	15.106
Openbare Ruimte en Groen	0	0	0	0	0
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	0	0	0	0	0
Werk en Inkomen	0	0	0	0	0
Onderwijs	680	-227	-227	-227	-227
Ondersteuning op Maat	0	0	0	0	0
Volksgesondheid	0	0	0	0	0
Veiligheid	0	0	0	0	0
Cultuur	0	0	0	0	0
Utrechts Vastgoed	74	74	74	74	74
Algemene Middelen	-19.654	-2.261	-1.128	728	1.179
Overhead	0	0	0	0	0
Totaal onttrekking reserves	-739	-7.284	4.863	8.682	16.167
Bewoners en Bestuur	0	0	0	0	0
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	2.637	0	0	3.050	3.050
Duurzaamheid	100	100	100	100	100
Bereikbaarheid	9.771	-4.510	-956	-105	9.403
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	0	0	0	0	0
Onderwijs	0	0	0	0	0
Ondersteuning op Maat	0	0	0	0	0
Cultuur	-2	-2	-2	-2	-2
Utrechts Vastgoed	3.244	2.244	2.244	2.244	2.244
Algemene Middelen	50	0	55	0	0
Totaal storting reserves	15.800	-2.168	1.441	5.287	14.795
Saldo na mutaties reserves	0	0	0	0	0

Tabel 3. Actuele begroting 2021

Bedragen in 1.000 euro

	Nominale begroting 2021	Derde Begrotingswijziging 2020	Eerste Begrotingswijziging 2021	Tweede Begrotingswijziging 2021	Actuele begroting 2021
	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR
Bewoners en Bestuur	6.595	0	0	115	6.710
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	131.671	0	-824	-29.590	101.257
Duurzaamheid	88	483	0	2.309	2.880
Bereikbaarheid	53.311	-68	92	9.549	62.884
Openbare Ruimte en Groen	101.478	400	45	11.709	113.632
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	256	0	0	0	256
Werk en Inkomen	144.102	-223	0	8.137	152.016
Onderwijs	19.375	0	516	0	19.890
Ondersteuning op Maat	6.019	0	124	0	6.143
Volksgezondheid	2.025	114	0	446	2.585
Veiligheid	597	-8	0	1.021	1.610
Cultuur	2	0	0	-2	0
Samenleven en Sport	15.784	-43	-689	0	15.052
Utrechts Vastgoed	27.862	42	-94	-21	27.789
Algemene Middelen	942.497	-15.178	30	-11.789	915.560
Overhead	4.316	0	0	0	4.316
Totaal baten	1.455.978	-14.481	-801	-8.116	1.432.580
Bewoners en Bestuur	41.969	132	-4	2.246	44.343
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	124.830	76	150	-24.306	100.750
Duurzaamheid	13.910	1.723	0	4.624	20.257
Bereikbaarheid	56.480	-300	1.164	8.770	66.114
Openbare Ruimte en Groen	163.248	963	-153	15.264	179.322
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	17.828	209	-10	236	18.261
Werk en Inkomen	235.453	3.269	-96	15.185	253.811
Onderwijs	103.058	316	4.066	411	107.851
Ondersteuning op Maat	297.574	-3.981	4.394	17.783	315.770
Volksgezondheid	26.668	244	29	930	27.871
Veiligheid	54.708	36	-241	1.670	56.173

Cultuur	53.868	-278	215	1.979	55.784
Samenleven en Sport	83.802	747	-5.477	-1	79.071
Utrechts Vastgoed	24.960	-713	-5.818	340	18.769
Algemene Middelen	69.317	-80	-3.200	-62.753	3.283
Overhead	169.761	513	-345	5.063	174.991
Vennootschapsbelasting	0	0	0	250	250
Totaal lasten	1.537.434	2.875	-5.326	-12.310	1.522.673
Saldo van baten en lasten	-81.455	-17.356	4.525	4.194	-90.093
Bewoners en Bestuur	0	0	0	1.259	1.259
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	16.130	0	0	37.571	53.701
Duurzaamheid	100	0	0	2.420	2.520
Bereikbaarheid	15.523	0	0	1.307	16.831
Openbare Ruimte en Groen	3	0	0	1.188	1.191
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	0	146	0	2.500	2.646
Werk en Inkomen	0	0	0	7.618	7.618
Onderwijs	2.818	8	1.309	2.788	6.923
Ondersteuning op Maat	0	0	0	1.539	1.539
Volksgezondheid	117	0	0	145	262
Veiligheid	0	0	0	226	226
Cultuur	132	0	0	807	939
Samenleven en Sport	2.512	13	-113	0	2.412
Utrechts Vastgoed	3.105	0	-10	18.374	21.468
Algemene Middelen	93.687	17.210	0	-41.287	69.610
Overhead	0	119	0	706	825
Totaal onttrekking reserves	-134.127	-17.496	-1.185	-37.160	189.969
Bewoners en Bestuur	0	0	0	58	58
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	6.325	0	685	28.766	35.776
Duurzaamheid	41	0	0	100	141
Bereikbaarheid	13.659	0	0	8.440	22.099
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	0	0	0	2.500	2.500
Onderwijs	0	0	0	1.186	1.186
Ondersteuning op Maat	900	-900	0	1.200	1.200
Cultuur	2	285	0	-2	285
Samenleven en Sport	48	-48	0	0	0
Utrechts Vastgoed	568	803	5.025	3.015	9.412

Algemene Middelen	31.128	0	0	-3.909	27.219
Totaal storting reserves	52.672	140	5.710	41.354	99.876
Saldo na mutaties reserves	0	0	0	0	0

Tabel 4. Actuele programmaraming 2021

Bedragen in 1.000 euro

	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Bijdrage algemene middelen	Totaalsaldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Totaal
Bewoners en Bestuur	6.710	44.343	-37.633	36.432	-1.201	58	1.259	0
Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed	101.257	100.750	506	-18.431	-17.925	35.776	53.701	0
Duurzaamheid	2.880	20.257	-17.377	14.998	-2.379	141	2.520	0
Bereikbaarheid	62.884	66.114	-3.230	8.498	5.268	22.099	16.831	0
Openbare Ruimte en Groen	113.632	179.322	-65.690	64.499	-1.191	0	1.191	0
Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen	256	18.261	-18.005	17.859	-146	2.500	2.646	0
Werk en Inkomen	152.016	253.811	-101.795	94.177	-7.618	0	7.618	0
Onderwijs	19.890	107.851	-87.961	82.224	-5.737	1.186	6.923	0
Ondersteuning op Maat	6.143	315.770	-309.626	309.287	-339	1.200	1.539	0
Volksgezondheid	2.585	27.871	-25.286	25.025	-262	0	262	0
Veiligheid	1.610	56.173	-54.564	54.338	-226	0	226	0
Cultuur	0	55.784	-55.784	55.130	-654	285	939	0
Samenleven en Sport	15.052	79.071	-64.019	61.608	-2.412	0	2.412	0
Utrechts Vastgoed	27.789	18.769	9.020	-21.077	-12.057	9.412	21.468	0
Algemene Middelen	915.560	3.283	912.277	-954.668	-42.391	27.219	69.610	0
Overhead	4.316	174.991	-170.676	169.851	-825	0	825	0
Vennootschapsbelasting	0	250	-250	250	0	0	0	0
Totaal	1.432.580	1.522.673	-90.093	0	-90.093	99.876	189.969	0

Lasten en baten, toevoegingen en onttrekkingen zijn opgenomen als positieve getallen.

In de saldokolommen betekent een positief getal (+) een voordeel en een negatief getal (-) een nadeel.

Tabel 5. Actuele productraming 2021

Bedragen in 1.000 euro	Baten	Lasten	Saldo van baten en lasten	Bijdrage algemene middelen	Totaalsaldo van baten en lasten	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Resultaat

Bewoners en Bestuur									
6020	Bestuursorganen	0	1.937	-1.937	1.882	-55	0	55	0
6022	Bovengemeentelijke samenwerking	1.104	3.621	-2.517	2.517	0	0	0	0
6025	Internationale samenwerking	0	436	-436	436	0	0	0	0
6026	Burgerzaken	5.382	9.557	-4.175	3.991	-184	58	242	0
6027	Het Utrechts Archief	68	3.514	-3.445	3.445	0	0	0	0
6028	Volksfeesten	0	1.150	-1.150	850	-300	0	300	0
6035	Raadsorganen	0	6.800	-6.800	6.735	-65	0	65	0
6038	KlantContactCentrum	0	5.472	-5.472	5.472	0	0	0	0
6039	Publieksdienstverlening	0	1.182	-1.182	1.182	0	0	0	0
6059	Experiment Bedrijven Investeringszones	156	150	6	-6	0	0	0	0
6356	initiatievenfonds	0	5.096	-5.096	4.546	-550	0	550	0
6463	Wijkbureau's	0	5.430	-5.430	5.383	-47	0	47	0
Totaal Bewoners en Bestuur		6.710	44.343	-37.633	36.432	-1.201	58	1.259	0

Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed									
6270	Beh. en gebr. Mon. en Cultuurhist. waard	316	2.989	-2.672	2.584	-88	0	88	0
6273	Wonen	316	3.053	-2.737	2.248	-489	0	489	0
6277	Vergunningen	15.924	9.944	5.981	-6.060	-79	0	79	0

6278	Bouw- en woningtoezicht	903	6.509	-5.606	5.552	-54	0	54	0
6359	Omgevingsrecht	529	1.918	-1.388	1.388	0	0	0	0
6380	Bedrijfsmiddelen SO	0	-10.079	10.079	-10.079	0	0	0	0
6381	Grondexploitaties binnenstedelijk	10.738	10.603	135	-17.222	-17.087	21.005	38.092	0
6383	Beleidsontwikkeling Grondzaken	0	1.421	-1.421	1.421	0	0	0	0
6384	Erfpachtbeheer	14.372	4.394	9.978	-9.978	0	0	0	0
6385	Conversies en best.wijz. erfpachten	7.515	4.744	2.771	-2.771	0	0	0	0
6387	Uitgifte gemeentelijke eigendommen	635	634	1	-1	0	0	0	0
6400	Gebiedsmanagement	792	5.255	-4.464	3.791	-673	79	752	0
6401	Investeringsimpuls RSU	0	13.205	-13.205	15.017	1.812	14.692	12.880	0
6402	Stedenbouw en planologie	0	396	-396	396	0	0	0	0
6403	Bovenstedelijke programmering	0	3.229	-3.229	2.681	-548	0	548	0
6405	Strategie	0	645	-645	645	0	0	0	0
6412	POS onderhanden werk	0	-28.742	28.742	-28.742	0	0	0	0
6413	Woningbouwprojecten	17.572	9.468	8.104	-8.104	0	0	0	0
6414	Commercieel Vastgoed	1.674	-2.308	3.982	-3.982	0	0	0	0
6416	Parken en Plas	3.866	11.077	-7.211	7.211	0	0	0	0
6417	Leidsche Rijn Centrum	24.414	4.612	19.802	-19.802	0	0	0	0
6418	Overige projecten	534	24.769	-24.235	23.516	-719	0	719	0
6419	Onderhanden werk	0	-4.028	4.028	-4.028	0	0	0	0
6480	Uitvoeren Masterplan	1.156	27.043	-25.887	25.887	0	0	0	0
Totaal Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen & Erfgoed		101.257	100.750	506	-18.431	-17.925	35.776	53.701	0

Duurzaamheid									
6430	Wettelijke taken Milieu	0	536	-536	536	0	0	0	0
6432	Utrecht Circulair	70	893	-823	823	0	0	0	0
6433	Milieu en aanpak luchtkwaliteit	0	478	-478	478	0	0	0	0
6434	Bodemverontreiniging	1.584	7.223	-5.638	3.647	-1.991	100	2.091	0
6435	Klimaatadaptatie	413	894	-481	390	-91	0	91	0
6438	Natuur- en milieueducatie	0	4.152	-4.152	4.193	41	41	0	0
6439	Utrechtse Energie	813	6.081	-5.268	4.930	-338	0	338	0
Totaal Duurzaamheid		2.880	20.257	-17.377	14.998	-2.379	141	2.520	0

Bereikbaarheid									
6440	Maatregelen aanpak luchtkwaliteit	868	4.001	-3.133	421	-2.712	0	2.712	0
6441	Parkeren Offstreet Expl. SB	8.201	2.010	6.191	-6.717	-526	0	526	0
6442	Fietsparkeren Expl. SB	220	2.613	-2.394	2.394	0	0	0	0
6443	Parkeren Offstreet B&O SB	0	991	-991	607	-384	0	384	0
6444	Fietsparkeren B&O SB	0	254	-254	254	0	0	0	0
6445	Parkeren Straat VTH	40.236	9.487	30.749	-30.749	0	0	0	0
6446	Fietsparkeren VTH	198	2.227	-2.029	2.029	0	0	0	0
6447	Parkeren Offstreet UVO	27	5.516	-5.489	4.414	-1.075	0	1.075	0
6448	Fietsparkeren UVO	8	1.324	-1.316	904	-412	0	412	0
6449	Goederenvervoer	0	232	-232	0	-232	0	232	0
6450	Bedrijfsmiddelen	0	-2.586	2.586	-2.586	0	0	0	0
6451	Verkeers-, vervoer- en parkeerbeleid	0	1.951	-1.951	1.951	0	0	0	0

6452	Programmamanagement	150	9.101	-8.951	7.923	-1.028	0	1.028	0
6453	OV	7.165	7.964	-799	4.100	3.301	3.751	450	0
6454	Auto	156	1.445	-1.289	10.905	9.617	10.545	928	0
6455	Parkeren	0	1.343	-1.343	1.343	0	0	0	0
6456	Fietsparkeren	0	2.172	-2.172	2.172	0	0	0	0
6457	Fiets	4.005	7.714	-3.709	6.216	2.508	7.800	5.292	0
6458	Verkeersveiligheid	180	3.818	-3.638	1.401	-2.237	0	2.237	0
6459	P&R	0	0	0	3	3	3	0	0
6460	Duurzame Mobiliteit (niet fysiek)	1.380	4.391	-3.011	1.455	-1.556	0	1.556	0
6487	Duurzame Mobiliteit (niet fysiek) VTH	91	147	-55	55	0	0	0	0
Totaal Bereikbaarheid		62.884	66.114	-3.230	8.498	5.268	22.099	16.831	0

Openbare Ruimte en Groen									
6041	Rioolrechten	43.132	880	42.252	-42.252	0	0	0	0
6280	Behandeling Vergunn. aavr. Openb Ruimte	1.699	1.483	215	-215	0	0	0	0
6281	Expl. Verhuur Openb. Grond en Reclamevz	3.752	237	3.515	-3.515	0	0	0	0
6282	Toezicht en Handhaving	77	2.067	-1.990	1.990	0	0	0	0
6396	Dierenwelzijn	0	617	-617	617	0	0	0	0
6398	Groenstructuurplan	0	3.931	-3.931	3.068	-863	0	863	0
6399	Groen en recreatie om de stad	0	1.654	-1.654	1.654	0	0	0	0
6425	Inzamelen en afvoeren van afval	50.410	5.114	45.296	-45.296	0	0	0	0
6718	Stedelijk Beheer Riolen & rioolgemaal	0	31.902	-31.902	31.902	0	0	0	0
6720	Dienstverlening Heel en Veilig	1.284	2.869	-1.584	1.584	0	0	0	0

6722	Stedelijk beheer openbare ruimte	2.310	40.324	-38.014	38.014	0	0	0	0
6723	Stedelijk beheer ruimtelijke voorz.en	1.159	1.993	-834	834	0	0	0	0
6725	Dag. Onderh. Openb. Ruimte(excl straatr)	0	3.631	-3.631	3.631	0	0	0	0
6726	Dagelijks Onderhoud Straatreiniging	651	17.565	-16.914	16.714	-200	0	200	0
6731	Huishoudelijke afvalinzameling	2.246	34.861	-32.615	32.490	-125	0	125	0
6732	Overh.taken(excl HHafv)+facil inzameling	82	106	-24	24	0	0	0	0
6733	Bedrijfsafval inzameling	4.950	4.462	488	-488	0	0	0	0
6734	Marktdienst	747	589	158	-158	0	0	0	0
6735	Havendienst	361	934	-573	572	0	0	0	0
6752	Stedelijk beheer Wal- en kluismuren	0	4.100	-4.100	4.100	0	0	0	0
6754	Stedelijk beheer OR groen & recreatie	0	6.758	-6.758	6.758	0	0	0	0
6755	Dag. Onderh. OR groen & recreatie	2	12.875	-12.873	12.873	0	0	0	0
6756	Havens overige activiteiten	769	370	399	-401	-3	0	3	0
Totaal Openbare Ruimte en Groen		113.632	179.322	-65.690	64.499	-1.191	0	1.191	0

Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen									
6090	Werkgelegenheid voor Iedereen	0	3.616	-3.616	3.616	0	0	0	0
6094	Vestigingsklimaat in balans	256	14.646	-14.389	14.243	-146	2.500	2.646	0
Totaal Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen		256	18.261	-18.005	17.859	-146	2.500	2.646	0

Werk en Inkomen									
6221	Verstrekken bijstandsuitkering	151.786	177.458	-25.672	20.562	-5.110	0	5.110	0

6223	Minimabeleid	200	23.443	-23.243	23.243	0	0	0	0
6224	Sociale Werkvoorziening	0	19.373	-19.373	19.373	0	0	0	0
6226	Reïntegratie	0	30.068	-30.068	27.560	-2.508	0	2.508	0
6231	Schulddienstverlening	30	3.206	-3.176	3.176	0	0	0	0
6368	Vers.Overvecht: Werk en ondernemerschap	0	263	-263	263	0	0	0	0
Totaal Werk en Inkomen		152.016	253.811	-101.795	94.177	-7.618	0	7.618	0

Onderwijs									
6127	Voorziening Huisvestingcalamiteiten	0	472	-472	472	0	0	0	0
6128	Leerlingenvervoer	0	5.018	-5.018	5.018	0	0	0	0
6134	Onderwijshuisvesting	2.089	46.924	-44.835	39.229	-5.605	279	5.884	0
6139	Bibliotheek	0	14.474	-14.474	14.474	0	0	0	0
6140	Cognitie 0-12	14.579	20.313	-5.734	5.732	-2	0	2	0
6141	Zorg 0-12	320	3.669	-3.349	3.349	0	0	0	0
6142	Talentontwikkeling 0-12	0	3.092	-3.092	3.092	0	907	907	0
6143	Talentontwikkeling 0-12 Cultuureducatie	0	2.179	-2.179	2.179	0	0	0	0
6150	Cognitie 12-23	0	209	-209	209	0	0	0	0
6151	Zorg 12-23	412	2.069	-1.658	1.658	0	0	0	0
6152	Talentontwikkeling 12-23	0	1.625	-1.625	1.625	0	0	0	0
6153	Schoolloopbaan 12-23	2.490	7.807	-5.316	5.186	-130	0	130	0
Totaal Onderwijs		19.890	107.851	-87.961	82.224	-5.737	1.186	6.923	0

Ondersteuning op Maat									
6364	Aanpak sociale Problematiek	0	664	-664	664	0	0	0	0

6365	Versn overvecht opgroeien	0	664	-664	664	0	0	0	0
6369	Informatie, Advies & Onafhankelijke Clië	0	6.211	-6.211	6.211	0	0	0	0
6370	Begeleiding	0	15.680	-15.680	15.680	0	0	0	0
6371	Arbeidsmatige activering en dagbebeleidi	0	6.838	-6.838	6.838	0	0	0	0
6372	Sociale prestatie en dagondersteuning	0	5.123	-5.123	5.123	0	0	0	0
6373	Specialistische zorg voor jeugd	0	42.816	-42.816	42.816	0	0	0	0
6374	Overige aanvullende zorg	0	16.400	-16.400	16.400	0	0	0	0
6655	Buurtteams Jeugd en Gezin	0	23.057	-23.057	23.057	0	0	0	0
6666	SAVE	0	11.289	-11.289	11.289	0	0	0	0
6680	Buurtteamorganisatie Sociaal	0	20.353	-20.353	20.353	0	0	0	0
6686	Hulpmiddelen	0	6.187	-6.187	6.187	0	0	0	0
6687	Vervoer & huishoudelijke hulp	1.735	23.270	-21.535	21.535	0	0	0	0
6692	Geweld in afhankelijkheidsrelaties	0	12.951	-12.951	12.951	0	0	0	0
6693	Vreemdelingen	0	6.596	-6.596	5.911	-685	0	685	0
6694	Beschermd wonen	4.408	82.253	-77.845	77.845	0	0	0	0
6695	Daklozenopvang	0	35.416	-35.416	35.762	346	1.200	854	0
Totaal Ondersteuning op Maat		6.143	315.770	-309.626	309.287	-339	1.200	1.539	0

Volksgezondheid									
6367	Versnelling Overvecht: Gezonde Wijk	0	440	-440	440	0	0	0	0
6640	Utrecht stad waar inwoners gezond&veerk	2.585	27.432	-24.846	24.585	-262	0	262	0
Totaal Volksgezondheid		2.585	27.871	-25.286	25.025	-262	0	262	0

Veiligheid									
6006	Jeugd en Veiligheid	0	4.870	-4.870	4.870	0	0	0	0
6033	IB AUTO Cameratoezicht	0	494	-494	494	0	0	0	0
6063	Samenwerkingsverbanden	0	786	-786	786	0	0	0	0
6064	Gemeenschappelijke Regeling	0	30.324	-30.324	30.324	0	0	0	0
6065	Basis op orde	552	6.265	-5.714	5.559	-155	0	155	0
6066	Zorg en Veiligheid	66	2.208	-2.142	2.142	0	0	0	0
6067	Ondermijning	410	3.048	-2.638	2.567	-71	0	71	0
6068	Veiliger Digitale stad	0	30	-30	30	0	0	0	0
6069	Verkeersveiligheid	0	325	-325	325	0	0	0	0
6091	Veilig ondernemen	0	193	-193	193	0	0	0	0
6283	Thor Veiligheid	0	1.084	-1.084	1.084	0	0	0	0
6284	THOR Wijkveiligheid	0	2.262	-2.262	2.262	0	0	0	0
6285	THOR Jongerenoverlas	0	1.334	-1.334	1.334	0	0	0	0
6286	THOR Evenementen	0	265	-265	265	0	0	0	0
6366	Versnelling Overvecht: Veiligheid	0	612	-612	612	0	0	0	0
6437	Vergunning. & handhaving bijzond. wetten	582	2.073	-1.491	1.491	0	0	0	0
Totaal Veiligheid		1.610	56.173	-54.564	54.338	-226	0	226	0

Cultuur									
6180	Productie en Programmering	0	38.695	-38.695	38.241	-454	285	739	0
6183	Participatie Cultuur	0	6.885	-6.885	6.685	-200	0	200	0
6185	Programmering Musea	0	9.412	-9.412	9.412	0	0	0	0

6186	Participatie Media	0	792	-792	792	0	0	0	0
Totaal Cultuur		0	55.784	-55.784	55.130	-654	285	939	0

Samenleven en Sport									
6216	Accommodaties maatsch. activiteiten	0	11	-11	11	0	0	0	0
6375	Jongerenwerk	0	2.811	-2.811	2.811	0	0	0	0
6376	Iedereen kan meedoen	0	852	-852	852	0	0	0	0
6377	Samen in de wijk	0	87	-87	87	0	0	0	0
6378	Zorgen voor elkaar	0	432	-432	432	0	0	0	0
6379	Kinderrechten, inspraak en participatie	0	111	-111	111	0	0	0	0
6474	Topsport- en talentontwikkeling	0	412	-412	412	0	0	0	0
6475	Accommodaties beleid en ontwikkeling	0	931	-931	888	-42	0	42	0
6485	Sportstimulering	0	4.291	-4.291	4.291	0	0	0	0
6486	Sportevenementen	0	544	-544	544	0	0	0	0
6650	Verwijsindex en Jeugdmonitor	0	57	-57	57	0	0	0	0
6652	Utrecht Zijn We Samen (preventie)	0	205	-205	205	0	0	0	0
6653	Anti-discriminatie	0	492	-492	492	0	0	0	0
6654	LHBTI	0	121	-121	121	0	0	0	0
6656	Diversiteit	0	155	-155	155	0	0	0	0
6671	Accommodaties MO (MO)	0	1.844	-1.844	1.827	-16	0	16	0
6672	Samenlevingsinitiatieven	0	10.784	-10.784	10.784	0	0	0	0
6675	Inf onderst basisvaardigheden volwassenen	2.752	4.718	-1.966	1.966	0	0	0	0

6676	Informele ondersteuning, vrijwilligerswe	0	8.060	-8.060	8.060	0	0	0	0
6736	Zwembaden UVO	462	2.356	-1.894	1.648	-246	0	246	0
6737	Zwembaden SB	4.668	8.827	-4.159	4.159	0	0	0	0
6738	Buitenaccommodaties UVO	658	7.595	-6.938	5.043	-1.894	0	1.894	0
6739	Buitenaccommodaties SB	1.466	4.749	-3.283	3.283	0	0	0	0
6746	Binnensportaccommodaties UVO	316	2.502	-2.186	1.973	-213	0	213	0
6747	Binnensportaccommodaties SB	3.925	9.693	-5.768	5.768	0	0	0	0
6748	Accommodaties Welzijn	805	6.430	-5.625	5.625	0	0	0	0
Totaal Samenleven en Sport		15.052	79.071	-64.019	61.608	-2.412	0	2.412	0

Utrechts Vastgoed									
6740	Vastgoedbeheer DMO	0	-48	48	-48	0	0	0	0
6749	Facilitair beheer MFA's SB	1.130	1.454	-325	325	0	0	0	0
6750	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr.UVO	26.659	7.319	19.341	-31.397	-12.057	9.412	21.468	0
6751	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr.SB	0	10.044	-10.044	10.044	0	0	0	0
Totaal Utrechts Vastgoed		27.789	18.769	9.020	-21.077	-12.057	9.412	21.468	0

Algemene Middelen									
6042	Financiering	551	-6.023	6.574	-6.574	0	0	0	0
6044	Frictiefonds Leidsche Rijn	0	-1.918	1.918	-1.918	0	0	0	0
6045	Aandelen en concessies	1.426	0	1.426	-1.426	0	0	0	0
6046	Onroerende-zaakbelastingen woningen	40.231	4.412	35.820	-35.820	0	0	0	0
6047	Precario-/Hondenbelasting	1.490	296	1.194	-1.194	0	0	0	0

6048	Gemeentefondsuitkering	792.735	0	792.735	-792.735	0	0	0	0
6049	Stelposten	0	5.316	-5.316	-37.075	-42.391	27.219	69.610	0
6053	Onroerende zaakbelastingen niet woningen	75.214	1.042	74.172	-74.172	0	0	0	0
6054	Toeristenbelasting	3.914	0	3.914	-3.914	0	0	0	0
6060	SP Onvoorzien	0	159	-159	159	0	0	0	0
Totaal Algemene Middelen		915.560	3.283	912.277	-954.668	-42.391	27.219	69.610	0

Overhead									
50300	Algemeen	0	54	-54	54	0	0	0	0
50304	Concernmanagement Financiën en Control	0	631	-631	631	0	0	0	0
50316	Concernmanagement Strategie	0	1.476	-1.476	1.476	0	0	0	0
50318	BCS Bestuurs- en Concernonderst. (prod.)	0	2.911	-2.911	2.911	0	0	0	0
50320	BCS Staf (product)	0	3.773	-3.773	3.773	0	0	0	0
50322	BCS Concernposten	0	1.356	-1.356	1.356	0	0	0	0
50400	Staf	0	10.575	-10.575	10.575	0	0	0	0
50406	Human resource Mangement prod	2	-19	22	-22	0	0	0	0
50415	Projectmanagementbureau afd	447	1.146	-699	699	0	0	0	0
50417	Onderzoek afd	48	1.418	-1.370	1.370	0	0	0	0
505000	IPM/Domstad IT	5	690	-685	685	0	0	0	0
505001	CIO	0	3.762	-3.762	3.762	0	0	0	0
505002	Fin. Management & advies	0	-35	35	-35	0	0	0	0
505003	PPMO	0	129	-129	129	0	0	0	0
505004	DIPM	0	559	-559	559	0	0	0	0

505005	IT Regie afd.	9	7.263	-7.255	7.255	0	0	0	0
505010	IT Delivery afd.	215	15.934	-15.718	15.718	0	0	0	0
50505	Concern Control (prod.)	0	1.035	-1.035	1.035	0	0	0	0
506	M&O	2.110	49.796	-47.687	46.981	-706	0	706	0
507000	CM afd.	0	1.562	-1.562	1.562	0	0	0	0
507010	Financien afd.	0	5.654	-5.654	5.654	0	0	0	0
507020	JZ afd.	0	4.129	-4.129	4.129	0	0	0	0
507030	Aanbesteding afd.	0	95	-95	95	0	0	0	0
508000	MCN Management	1	686	-685	685	0	0	0	0
508010	MCN Corporate en Strategie	4	925	-921	921	0	0	0	0
508020	MCN Media en bestuur	0	1.246	-1.245	1.245	0	0	0	0
508030	MCN Advies 1	13	-199	211	-211	0	0	0	0
508040	MCN Advies 2	9	425	-416	416	0	0	0	0
508050	MCN Newsroom en Redactie	1	703	-703	703	0	0	0	0
510	VTH Staf (olv IRM-er)	0	4.322	-4.322	4.322	0	0	0	0
511	UVO Vastgoedrealisatie	0	1.645	-1.645	1.645	0	0	0	0
512	Kostenplaatsen Werk en Inkomen	462	7.409	-6.947	6.828	-119	0	119	0
513	Burgerzaken	15	1.524	-1.509	1.509	0	0	0	0
515	VG GB Algemeen	57	3.511	-3.454	3.454	0	0	0	0
534	MO Overhead	0	4.132	-4.132	4.132	0	0	0	0
535	Veiligheid BRV	0	1.063	-1.063	1.063	0	0	0	0
536	Wk Wijkbureau Noordwest	0	1.923	-1.923	1.923	0	0	0	0
537	Cult Overhead	0	458	-458	458	0	0	0	0

538	Duurzame Stad	0	7.320	-7.320	7.320	0	0	0	0
6034	Adviesdienst IB	0	-10.676	10.676	-10.676	0	0	0	0
805000	IPM/Domstad IT prod.	20	290	-270	270	0	0	0	0
805001	CIO prod.	0	2.299	-2.299	2.299	0	0	0	0
805005	IT Regie prod.	0	282	-282	282	0	0	0	0
805010	IT Delivery prod.	699	16.582	-15.882	15.882	0	0	0	0
807000	CM prod.	0	498	-498	498	0	0	0	0
807010	Financien prod.	171	277	-106	106	0	0	0	0
807020	JZ prod.	25	-718	743	-743	0	0	0	0
807030	Aanbested. Prod.	0	835	-835	835	0	0	0	0
808080	MCN basis	2	412	-410	410	0	0	0	0
P502	Kostenplaatsen Stadswerken	0	13.919	-13.919	13.919	0	0	0	0
Totaal Overhead		4.316	174.991	-170.676	169.851	-825	0	825	0

Vennootschapsbelasting									
6055	Vennootschapsbelasting	0	250	-250	250	0	0	0	0
Totaal Vennootschapsbelasting		0	250	-250	250	0	0	0	0

Totaal	1.432.580	1.522.673	-90.093	0	-90.093	99.876	189.969	0
---------------	------------------	------------------	----------------	----------	----------------	---------------	----------------	----------

Bedragen zijn in duizenden euro's.

Lasten en baten, toevoegingen en onttrekkingen zijn opgenomen als positieve getallen.
In de saldokolommen betekent een positief getal (+) een voordeel en een negatief getal (-) een nadeel.

Tabel 6. Categorisering naar aard en oorzaak van de mutaties

Categorie	Nummers van de betreffende mutaties
<u>Aan elkaar gekoppelde baten en lasten.</u> Deze mutaties volgen bijvoorbeeld uit toekenningen van subsidies of bijdragen van derden (provincie, Europa), toe- of afname in de vraag naar kostendekkende producten en besluitvorming over kostendekkende tarieven. Omdat hiermee de omvang van de baten wijzigt, moeten deze door de raad worden vastgesteld. Over de mutaties in de baten kan geen afweging plaatsvinden, omdat deze één op één zijn gekoppeld aan uitgaven.	3, 4, 5, 6, 16, 17, 18, 19
<u>Verbijzondering van mutaties/besluiten die eerder op hoofdlijnen zijn verwerkt.</u> Besluiten werken soms tot in diep detailniveau door in de begroting. Bij de besluitvorming wordt de financiële verwerking daarom vaak op hoofdlijnen gedaan, waarna deze in een volgende wijziging verder wordt verfijnd.	
<u>Terugkerende handmatige boekingen begrotingstechnisch regelen.</u> Verdeling van kosten over de programma's en programmaonderdelen gaat soms handmatig op basis van nacalculatie. Als die verdeling jaar op jaar vrijwel gelijk is, is het efficiënter om die verdeling begrotingstechnisch te regelen.	1, 2, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 20
<u>Wijzigingen kostentoerekening inzet personeel/materieel.</u> Heroverweging van inzet van personeel en/of materieel kan effect hebben op de kostentoerekening aan de programma's. Op dat moment moeten de kosten in de begroting weer aan het juiste programma(onderdeel) worden toegerekend.	
<u>Herstel van eerder onjuist verwerkte wijzigingen.</u> Dit is bijvoorbeeld aan de orde wanneer baten en/of lasten per abuis niet aan het juiste programma zijn toegekend.	
<u>Aanpassing van kapitaallasten.</u> Wanneer investeringsprojecten gereed komen, worden deze geactiveerd en moeten de kapitaallasten worden verwerkt in de begroting. Besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden bij de investeringsaanvraag of –staten of –bijvoorbeeld- in een investeringsprogramma als het Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting (MPOHV). De uitwerking vindt plaats in de technische begrotingswijziging. Daarnaast actualiseren we de rente- en afschrijvingscomponenten van de annuïteiten.	7, 21

Commissie Mens en Samenleving

Dossiernummer 2142
Vertrouwelijk Nee
Vergaderdatum 30 september 2021
Agendapunt 4
Omschrijving Raadsvoorstel Deelname experiment Centrale stemopneming (CSO)
ID 2306
Behandelend ambtenaar Marjolein Smulders
Telefoon 14030
E-mail m.smulders@utrecht.nl
Datum collegebesluit
Geocodering Stad Utrecht
Thema Bestuur en ondersteuning
Portefeuillehouder Burgemeester Dijkema
Beleidsveld Burgerzaken
Referendabel Ja
Reden niet referendabel
Raadsadviseur (lijst) Janny Udo/Burgerzaken, Diversiteit, Publieksdienstverlening, Wijkgericht werken en participatie/06-38146686

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Mens en Samenleving	30 september 2021

Voorgesteld besluit

Voorstel aan de gemeenteraad

Deelname experiment Centrale stemopneming (CSO) 2022

Beleidsveld	Burgerzaken
Organisatieonderdeel	Publiekszaken
Opsteller	Sylvia Draad/Marjolein Smulders
Kenmerk	9270056
Vergaderdatum Raad	volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Deel te nemen aan het experiment centrale stemopneming van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties tijdens de Gemeenteraadsverkiezing van 16 maart 2022 in Utrecht, met de volgende kenmerken:
 - na afloop van de verkiezingsdag worden de stemmen op het stembureau tot op lijstniveau geteld waardoor een voorlopige uitslag bekend gemaakt kan worden;
 - de volgende dag (17 maart) worden alle stemmen middels een centrale stemopneming op een centrale locatie op kandidaatniveau geteld.
2. Toepassing te geven aan artikel 5 lid 1 van de Verordening raadgevend referendum Utrecht 2017 en het raadsbesluit direct in werking te laten treden.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Het college stelt voor om voor de Gemeenteraadsverkiezing van 16 maart 2022 deel te nemen aan het experiment centrale stemopneming (CSO) van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De gemeente heeft in 2021 naar tevredenheid het tellen op kandidaatsniveau uitgevoerd met een CSO, zoals verwoord in de brief d.d. 23 juni 2021 'evaluatie verkiezingen tweede kamer 2021'. De leerpunten van deze eerste keer, waaronder duidelijkheid in de te volgen telling van een specifiek stembureau door het aanwezige publiek en extra aandacht met de logistieke partij voor de extra transportbewegingen, worden uiteraard meegenomen in de CSO van de Gemeenteraadsverkiezing.

De CSO wordt formeel als experiment van het ministerie van BZK beschouwd en in de bijbehorende experimentenwet wordt vereist dat er een specifiek raadsbesluit wordt genomen voor deelname aan het experiment om een CSO te organiseren.

Bij een CSO worden op de verkiezingsdag zelf de stemmen op lijstniveau in het stembureau geteld, waarna ze op beveiligde wijze naar een centraal punt worden gebracht. De volgende dag (17 maart) wordt op de centrale locatie de stemmen vervolgens op kandidaatsniveau geteld door een nieuwe frisse ploeg. Hier worden ook de processen verbaal gecontroleerd.

Context

Aanleiding

Op 16 maart 2022 wordt de Gemeenteraadsverkiezing gehouden. Om de uitslag van deze verkiezing veilig, transparant en betrouwbaar vast te stellen, wordt voorgesteld om de telling op kandidaatsniveau met een CSO vorm te geven. Formeel betekent dit dat Utrecht daarmee deelneemt aan het experiment centrale stemopneming van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Voor deelname aan het experiment CSO van het ministerie van BZK is een raadsbesluit nodig.

Juridische context

Op basis van het Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming is instemming van de raad nodig over het toepassen van de Centrale stemopneming.

Op basis van artikel 4 lid 2 van de Verordening raadgevend referendum treedt een raadsbesluit waarover een raadgevend referendum kan worden gehouden in werking vijf weken na de dag van bekendmaking. Op basis van artikel 5 lid 1 van de Verordening raadgevend referendum kan hiervan worden afgeweken als de inwerkingtreding geen uitstel kan lijden. De mogelijkheid om over het raadsbesluit een raadgevend referendum te houden blijft in dat geval bestaan.

Relatie met mogelijk referendum over raadsbesluit RSU

Een aantal inwoners heeft het initiatief genomen voor een raadgevend referendum over het raadsbesluit Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040. Het tellen van de stemmen van dit mogelijke referendum maakt geen onderdeel uit van de Centrale Stemopneming.

Beoogd effect

Er is een veilig, betrouwbaar en transparant telproces om tot vaststelling van de uitslag van de Gemeenteraadsverkiezingen 2022 te komen.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

[27 mei 2020 Raadsbrief terugblik verkiezingen 2019 en vooruitblik tweede kamer verkiezingen 2021](#)

23 juni 2021 Raadsbrief [Evaluatie verkiezingen TK 21](#) (met bijlage Evaluatie CSO)

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Deel te nemen aan het experiment centrale stemopneming van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties tijdens de Gemeenteraadsverkiezing van 16

	maart 2022 in Utrecht, met de volgende kenmerken: - na afloop van de verkiezingsdag worden de stemmen op het stembureau tot op lijstniveau geteld waardoor een voorlopige uitslag bekend gemaakt kan worden; - de volgende dag (17 maart) worden alle stemmen middels een centrale stemopneming op een centrale locatie op kandidaatsniveau geteld.
Argumenten	
1.1	Het werken met de CSO biedt meerdere voordelen - De CSO is één van de oplossingen voor de lange dagen van de vrijwilligers. Door het tellen op kandidaatsniveau te verplaatsen naar de volgende dag wordt de duur van de zitting op de stembureau verkort. Hiermee wordt tegemoetgekomen wordt aan uw verzoek en onze wens om de werkdag van de vrijwilliger te verlichten. - Het transparante en strak geregisseerde telproces van een CSO een lagere foutkans bij de vaststelling van de verkiezingsuitslag dan bij het klassieke 'doortellen op locatie'. Bij telverschillen wordt de telling herhaald totdat de verschillen zijn opgelost/verklaard. - Werken met frisse teams, in tegenstelling tot het doortellen op de verkiezingsdag, komt de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de uitslag ten goede.
1.2	<u>Naast deze voordelen is de CSO in een grote gemeente als Utrecht de facto de enige praktische manier om aan de toekomstige eis van een hertelling bij een geconstateerd telverschil (vanaf 2023) te voldoen</u> Eén van de effecten van de voorgenomen wijzigingen in de Kieswet is dat bij een geconstateerd telverschil de stemmen van het stembureau herteld moeten worden. Dit kan alleen als de stembussen op een centrale locatie staan. Hoewel de wet de CSO niet zal verplichten is het in een grote gemeente de facto de enige praktische manier om aan deze eis te kunnen voldoen. Deze voorgenomen wijzigingen in de Kieswet gaan waarschijnlijk met ingang van 2023 in. We stellen dan ook voor om de opgedane ervaring van 2021 verder uit te bouwen tot een standaard proces dat we (grotendeels) in eigen beheer kunnen vormgeven.
1.3	<u>Met een CSO kunnen de coronamaatregelen die mogelijk tijdens de verkiezing nog/weer gelden makkelijk worden gewaarborgd.</u> Als de corona maatregelen bij het organiseren van de Gemeenteraadverkiezing in 2022 nog/weer een rol spelen, dan is het tellen op kandidaatsniveau met veiligheidsmaatregelen goed en veilig te realiseren met een CSO. Dat is op bij het tellen op de stembureaus niet mogelijk. Het is onzeker of er aankomend jaar maart effecten en maatregelen van de pandemie aan de orde zullen zijn. Een CSO kan relatief eenvoudig worden aangepast aan eventuele maatregelen. Bij de TK21 verkiezing was er een hoge waardering door de vrijwilligers én van de GGD voor de goede en veilige organisatie van de CSO
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>Het krijgen van voldoende vrijwilligers is ieder jaar een uitdaging, en bij een CSO zijn méér tellers nodig dan bij het doortellen op de stembureaus.</u> De problemen bij het werven van voldoende vrijwilligers zit hoofdzakelijk in de werving van stembureauleden en – (vice)voorzitters. Het is dan ook voor deze groep vrijwilligers dat maatregelen worden ingezet om de duur en zwaarte van de dag te beperken. Het werven van tellers voor een CSO is echter wezenlijk minder lastig; zij werken overdag, op geplande tijden en er is geen training / E-learning nodig om aan de slag te gaan. Een korte instructie op locatie is voldoende. Mocht het onverhoopt niet lukken om hier voldoende vrijwilligers voor te vinden is dit ook een rol die eenvoudig via uitzendbureaus 'last minute' kan worden aangevuld.
Beslispunt	

2	Toepassing te geven aan artikel 5 lid 1 van de Verordening raadgevend referendum Utrecht 2017 en het raadsbesluit direct in werking te laten treden.

Financiën

De kosten van de CSO zijn begroot op € 200.000. Dit bedrag is € 47.000 lager dan bij de Tweede Kamerverkiezing. Dit komt door een aantal factoren.

Bij de Tweede Kamerverkiezing is een extern bureau ingehuurd om ons te ondersteunen bij de organisatie van de CSO. Door de opgedane kennis en ervaring is dit niet meer nodig en kunnen we de CSO in eigen beheer uitvoeren. De locatie waar de CSO wordt uitgevoerd wordt voor minder dagen gehuurd en een deel van de benodigde materialen is in eigen bezit waardoor er minder hoeft te worden aangeschaft. Tot slot worden bepaalde activiteiten verplaatst naar het Stads kantoor waardoor er minder externe ruimte gehuurd hoeft te worden.

De extra kosten van dit raadsvoorstel voor de Gemeenteraadverkiezing 2022 worden eenmalig gedekt uit de reserve verkiezingen. Het Rijk heeft bij voorgaande experimenten altijd een vergoeding beschikbaar gesteld naar rato van het inwoneraantal. De verwachting is dat dit ook bij de gemeenteraadsverkiezing weer het geval zal zijn.

Een structurele oplossing voor een toekomstgericht breder pakket voor de volgende verkiezingen wordt betrokken bij de afweging van de Voorjaarsnota 2022.

Vervolg

Zoals gebruikelijk informeert het college de raad voorafgaand aan de (Gemeenteraad)verkiezing door middel van een brief over de manier waarop deze dit jaar georganiseerd worden. Deze wordt tegelijkertijd met dit collegevoorstel aangeboden aan de raad. Na iedere verkiezing vindt er een evaluatie plaats die per brief met de raad gedeeld wordt.

Participatie

Over dit voorstel heeft geen participatie plaatsgevonden.

Communicatie

Naast de raadsbrief is er niet in aanvullende communicatie voorzien.

Bijlagen

-

Commissie Mens en Samenleving

Dossiernummer 2153
Vertrouwelijk Nee
Vergaderdatum 30 september 2021
Agendapunt 4.1
Omschrijving Beantwoording SV 2021, nr. 169 Evaluatie verkiezingen 2021
ID 2317
Behandelend ambtenaar
Telefoon
E-mail
Datum collegebesluit
Geocodering
Thema Bestuur en ondersteuning
Portefeuillehouder Burgemeester Dijkma
Beleidsveld Burgerzaken
Referendabel
Reden niet referendabel
Raadsadviseur (lijst) Erwin Raemakers/ICT/06-51248545

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Mens en Samenleving	30 september 2021

Voorgesteld besluit

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2021, NUMMER 169

Datum	21 september 2021
Van	College B&W
Behandeld door	J. ter Mors
Doorkiesnummer	030 - 28 60721
E-mailadres	J.ter.mors@utrecht.nl
Kenmerk	9220032
Beleidsveld	Burgerzaken

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2021 nummer 169 van raadsleden Wijmenga (CU) en van Deún (PVV) van 2 juli 2021 over Evaluatie verkiezingen 2021. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1 - Toegankelijkheid

In de evaluatie is aangegeven dat 92% van de stembureaus toegankelijk was voor mensen met een beperking. Dit is in lijn met de aankondiging die het college al in november 2020 deed, dat ongeveer 9% van de stembureaus niet toegankelijk te maken was. Gaan er in de aanloop naar de verkiezingen van 2022 nog nadere acties worden ingezet om alle stembureaus toegankelijk te maken? Zo ja, welke?

Antwoord 1

We doen ons uiterste best om te zorgen voor zoveel mogelijk rolstoeltoegankelijke stembureaus. Of een locatie toegankelijk is wordt bepaald aan de hand van een door het ministerie van BZK voorgeschreven checklist. Als een locatie op één van de punten van de checklist niet voldoet en dit kan niet opgelost worden met een tijdelijke voorziening, wordt de locatie als niet toegankelijk aangemerkt. Dit kan dus betekenen dat een locatie verder goed toegankelijk is, behalve op één punt.

Naast de door het ministerie gehanteerde checklist voor rolstoeltoegankelijkheid, bekijken wij in veel bredere zin hoe de gemeenteraadsverkiezing zo toegankelijk mogelijk gemaakt kan worden. Bij de komende verkiezingen wordt een stembureau gerealiseerd waar kiezers met een visuele beperking zelfstandig kunnen stemmen en er wordt op één locatie (ook) gecommuniceerd in de Nederlandse gebarentaal. Met de diverse belangenverenigingen en inhouds- en ervaringsdeskundigen wordt in de aanloop naar volgende verkiezingen nauw contact onderhouden over mogelijkheden om het stemproces voor iedereen nog verder toegankelijk te maken.

Een uitgangspunt bij de selectie van stembureaus is, naast de toegankelijkheid, dat er voor iedere inwoner een stembureau dicht bij huis is. Deze gewenste dichtheid van stembureaus leidt er toe dat er op enkele plekken in de stad géén locatie is die aan alle toegankelijkheidseisen voldoet. Om toch de

juiste spreiding van bureaus te hebben zullen we in die gevallen een niet/minder toegankelijk stemlokaal inzetten.

Vraag 2 - Bemensing stembureaus

In de evaluatie is te lezen dat er tot vlak voor de verkiezingen onduidelijkheid was over rollen van vrijwilligers. Hoe kan gezorgd worden dat bij aankomende verkiezingen eerder helderheid is over de rollen en deze tijdig worden toebedeeld aan geschikte vrijwilligers?

Antwoord 2

De afgelopen Tweede Kamerverkiezingen werden gekenmerkt door wisselende randvoorwaarden en daarmee samenhangende nieuwe vereisten, tot zeer kort voor de verkiezingsdagen zelf. In het verlengde van de coronamaatregelen werden extra mogelijkheden gecreëerd als early voting, briefstemmen, extra volmachten etc. Deze aanpassingen aan het (standaard)verkiezingsproces en met name de uitwerkingen ervan kwamen in gefragmenteerde stukken beschikbaar, later dan wat vanuit het tempo van de operationele voorbereidingen wenselijk was. Pas toen de laatste (landelijke) aanpassingen aan het verkiezingsproces duidelijk waren geworden, konden we de definitief functies en hoeveelheden, tijdstippen etc. 'aanbieden' en toedelen aan de vrijwilligers. Voor de Centrale Stemopneming (CSO) kwam daarbij dat wij door een gebrek aan ervaring pas laat het beeld van de benodigde inzet compleet hadden.

De huidige verwachting is dat de aankomende verkiezingen grotendeels 'regulier' zullen zijn (wellicht afgezien van de 1,5-meter norm) en daarmee de benodigde inzet van vrijwilligers meer regulier zal zijn en daarmee tijdiger gecommuniceerd kan worden.

Vraag 3

Op meerdere stembureaus maakten mensen lange dagen, met name als er geteld moest worden bij de CSO (zie ook vraag 6). Is het college voornemens om bij volgende verkiezingen er zorg voor te dragen dat op stembureaus ook de stembureauleden in meerdere shifts kunnen worden ingedeeld, zodat lange werkdagen (van soms 16-18 uur) voorkomen worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Er zijn verschillende manieren om de werkdag voor de vrijwilligers te verkorten. Bij de aankomende verkiezing nemen wij verschillende maatregelen om dit te realiseren. Dit doen wij bijvoorbeeld door uw instemming te vragen voor deelname aan het experiment centrale stemopneming (CSO). Hierdoor wordt de dag voor de stembureauleden verkort doordat zij de op het stembureau uitgebrachte stemmen alleen op lijstniveau hoeven te tellen. Daarnaast wordt er een extra stembureau lid toegevoegd zodat er meer ruimte is om pauze te nemen gedurende dag en stemmen we het aantal kiesgerechtigden af op ongeveer 1200 per stembureau waardoor de stembureauleden sneller klaar zijn met het telproces en daarmee dus ook de duur van de dag wordt verkort.

Het werken in shifts heeft niet onze voorkeur. Dit komt doordat het ieder jaar een uitdaging is om voldoende stembureauleden te werven en dan met name voor de rol van (plaatsvervangend) voorzitter. Het werken in shifts betekent een verdubbeling van het aantal te werven stembureauleden. Het werven van tellers voor een CSO is wezenlijk minder lastig. Zij werken overdag op geplande tijden en een instructie op de CSO locatie is voldoende voor de tellers om aan de slag te kunnen gaan.

Vraag 4 - CSO

Hoe kan het dat er in de evaluatie staat dat er altijd twee ploegen waren die elkaar afwisselden voor nieuwe tellers ('betrouwbaar', 'strak', 'fris', 'veilig', 'transparant'), terwijl wij signalen hebben ontvangen en ook zelf hebben waargenomen dat dit niet altijd het geval was? Er wordt gesproken over werkdagen van "13 uur maximaal" maar er zijn bij ons meerdere vrijwilligers bekend met werkdagen van 16-18 uur. Hoe verklaart het college dat verschil?

Antwoord 4

Op de stembureaus is op 17 maart jl. alleen geteld op lijstniveau. Op 18 maart jl. is met frisse telteams aan de slag gegaan om de stemmen op kandidaatniveau te tellen. In onze evaluatie hebben we aangegeven dat de meeste telteams op 18 maart 10:00 à 11:00 uur hebben gewerkt. Een klein aantal teams heeft langer doorgewerkt tot maximaal 13:00 uur. Er waren bij de telteams geen verschillende shifts.

Bij de CSO zijn er naast tellers ook veel andere 'logistieke functies' vervuld. Zo waren er o.a. runners die de stembussen heen en weer reden. Deze logistieke functies hebben vanwege de lichamelijke zware belasting wel in shifts gewerkt. Niettemin meldden zich voor deze logistieke functies ook vrijwilligers voor twee shifts. Deze vrijwilligers hebben een lange dag gemaakt.

Vraag 5

Om de veiligheid van het verkiezingsproces te waarborgen moeten altijd meerdere personen bij de stembussen zijn. Dat is een belangrijke waarborg. Wij hebben uit eigen waarneming en uit berichten van anderen vernomen dat bij het vervoer van volle stembussen naar de CSO en de opslag van de stembussen bij de CSO hier niet altijd aan kon worden voldaan. Wat vindt het college hiervan, en hoe kan dit in de toekomst worden voorkomen?

Antwoord 5

Voor de beveiliging van de stembussen bij de CSO zijn de richtlijnen van het ministerie van BZK gevolgd. De richtlijnen geven heldere voorschriften, waaronder het vier-ogen principe, het transport van de stembus van stemlocatie naar de opslag en de beveiliging van de stembussen in de opslag. Onze logistieke partner heeft zich bij het vervoer van de stembussen aan deze richtlijnen gehouden. Als het gaat om de separate opslag van stembussen gelden de volgende eisen:

- een inbraak vertragende en brandwerende voorziening, zoals een gesloten inbraak werende waardekast of kluis; en/of*
- een ruimte uitgerust met een inbraakalarmeringssysteem dat in verbinding staat met een door de Rijksoverheid toegelaten alarmcentrale; en/of*
- een ruimte die onder permanente fysieke (24-uurs) bewaking staat.*

De stembussen zijn in de Jaarbeurs permanent beveiligd geweest.

Vraag 6A

De stembureaus, die vanwege coronabeperkingen niet op de eigen locatie geteld konden worden, hebben soms meerdere uren moeten wachten op het vervoer van de stembus naar de CSO. Daarna moest nog geteld worden. Kan het college aangeven hoe het komt dat dit vervoersproces soms traag verliep? We zien dat dit niet de evaluatie is opgenomen. Wat is de reden daarvan? Welke leerpunten ziet het college hier?

Antwoord 6A

Alle stembureaus sluiten op hetzelfde moment en daarmee ontstaat er een logistieke 'piekbelasting'. In het laatste uur van de verkiezingen moesten extra voertuigen worden ingezet om extra stembussen rond te rijden naar plaatsen waar de stembussen vol waren of dreigden te raken. Daardoor begon het

ophalen van de stembussen die in de Jaarbeurs moesten worden geteld met vertraging. Met onze logistieke partner bij de aankomende verkiezingen zullen wij bekijken of op (potentiële) dergelijke situaties van tevoren beter ingespeeld kan worden. Tegelijkertijd is het zowel logistiek als financieel niet realistisch om alle mogelijke knelpunten op voorhand te voorkomen.

Vraag 6B

In de evaluatie van de CSO staat dat “de transparantie groter is dan het tellen op een stembureau”. Dit strookt alleen niet met onze eigen waarneming, met de waarneming van personen die wij gesproken hebben en met de paginalange lijst van gebreken die aan het proces-verbaal van het gemeentelijk stembureau is toegevoegd. Zo was niet zichtbaar welk stembureau op welke tafel werd geteld, was er geen ruimte voor bezoekers om vragen te stellen en bleek bij de rondleiding dat de begeleider weinig inzicht had in het proces. Ook zijn er verschillen geconstateerd tussen de tellingen die nog op locatie zijn uitgevoerd en de tellingen op de CSO, waarbij het verschil bij sommige stembureaus (bijvoorbeeld stembureau 598) opliep tot meer dan twintig stemmen.

Antwoord 6B

In de evaluatie hebben wij reeds aangegeven dat het volgen van de telling van een specifiek bureau niet optimaal en zo transparant mogelijk georganiseerd was. Het bleek niet voldoende mogelijk om dat overal nog ter plaatse aan te kunnen passen. Uw constatering op dit punt onderstrepen wij en heeft onze aandacht richting de volgende verkiezingen. Op de andere punten is sprake van een genuanceerder beeld:

- Er was voldoende ruimte voor bezoekers om waar te nemen.*
- Bij de CSO waren tijdens het tellen niet overal deskundige medewerkers aanwezig om op specifieke inhoudelijke vragen antwoord te geven. Dat is bij het tellen op locatie echter nog minder het geval.*
- De begeleiders voor mensen die het proces wilden waarnemen waren ingezet om te zorgen dat mensen de juiste routes aanhielden en zich aan de corona maatregelen hielden. Niet om inhoudelijk antwoord te kunnen geven op allerhande technische of procesmatige vragen van verkiezingen, net zomin als dat op locatie normaal verwacht wordt.*
- Van de opmerkingen in het proces-verbaal van het GSB zijn zo goed als alle vragen uitgezocht en naar tevredenheid van de indieners beantwoord/toegelicht. Geen van de gemelde punten heeft invloed gehad op de betrouwbaarheid van de uitslag.*
- Er zijn telverschillen geconstateerd tussen de tellingen op locatie en de tellingen bij de CSO. Een voordeel van de CSO is dat in die gevallen de stembus in alle rust werd herteld, zo nodig meerdere malen, totdat een definitief aantal kon worden vastgesteld.*
- Stembus 598 is meerdere malen herteld door meerdere telteams, zodat zonder twijfel kon worden vastgesteld wat de juiste uitslag was. Deze uitslag week inderdaad fors af van de telling van de dag ervoor. De telling op lijstniveau (verkiezingsdag) is overigens altijd een voorlopige telling is. De telling op kandidaatniveau is de definitieve telling.*

Vraag 7

Het college is van mening dat, ondanks deze constatering, de transparantie van de CSO groter is dan het tellen op een stembureau. Houdt het college die visie, ook in het licht van deze constatering?

Antwoord 7

Ja, zie antwoord 6

Vraag 8

Wat is de reden dat, na het constateren van een verschil tussen de oorspronkelijke telling en de telling bij de CSO, niet de oorspronkelijke telling aangehouden als uitslag? Het verschil kan immers ook bij de CSO zijn ontstaan. Zijn hier wettelijke belemmeringen tegen, of is dit een lokaal gemaakte keuze?

Antwoord 8

Er is wettelijk maar één telling en dat is de telling op kandidaatniveau. Vandaar het belang dat deze telling met frisse mensen en met alle tijd en ruimte zorgvuldig kan worden uitgevoerd.

Vraag 9

Het is niet zichtbaar gemaakt welk stembureau waar werd geteld in de Jaarbeurs. Wat is de reden daarvan? Is het mogelijk om, bij een eventueel opnieuw inzetten van een CSO, dit wel te doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Ja, dat is mogelijk en zal bij een eventuele volgende CSO zeker gedaan worden.

Vraag 10

In de evaluatie staat dat alles omtrent corona-maatregelen 'zeer strak geregistreerd is'. Helaas hebben onze fracties signalen ontvangen dat de corona-maatregelen op bepaalde momenten niet voldoende werden nageleefd (m.n. 1,5m en materiaal desinfecteren) en dat enkele stembureauleden waarschijnlijk bij de CSO besmet zijn geraakt. Hoe kijkt het college hiernaar?

Antwoord 10

De CSO is naar onze mening en waarneming daadwerkelijk strak georganiseerd en geregistreerd. Alle opstellingen waren met de 1.5 meter ingericht, evenals alle processen, looproutes etc. Bij zo'n grote groep vrijwilligers is nooit volledig uit de sluiten dat een afspraak niet helemaal nageleefd wordt.

Wij hebben géén meldingen ontvangen van mensen die tijdens de CSO besmet zouden zijn geraakt. Wel bleken, zoals aangegeven in de evaluatie, twee mensen van tevoren besmet te zijn toen ze aan de CSO deelnamen. Wij hebben uiteraard in de voorbereidingen en tijdens en na de uitvoer intensief samengewerkt met de GGD. Deze twee vrijwilligers hebben, zo bleek uit bron- en contact onderzoek van de GGD, géén anderen besmet tijdens de CSO, hetgeen de effectiviteit van de veiligheidsmaatregelen bevestigt.

Vraag 11

Bij de bespreking van het raadsvoorstel voor de inrichting van de CSO is uitgebreid gesproken over de kosten. In de aanloop naar het debat hebben enkele fracties ook technische vragen gesteld over de opbouw van de kosten. Wat is de reden dat de huurkosten van de Jaarbeurs op dat moment niet goed geraamd waren? Welke leerpunten heeft het college hier?

Antwoord 11

Op het moment van bespreken van het raadsvoorstel waren de gesprekken met de Jaarbeurs pas net gestart. In de verdere gesprekken is een huurprijs onder de kostprijs afgesproken, doch niet geheel om niet.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,